Butun dunja pirulitarlarь birləşinlər

QЬZЬL ƟZBEKISTAN

ajrьm ʙahasь 5 tijin

1925nci jьldan ʙaşlap cьqdь

Ɵzbekistan mərkəzij fьrqumь, Samarqand Okrug fьrqumь, Ɵzbekistan mərkəzij ьçraqumь. və Ɵzbekistan mərkəzij kəsəʙələr şurasьnьꞑ fikir tarqatucьsь

aʙuna ʙahasь								adrislər
1 ajƣa		3 ajƣa		6 ajƣa		1 jьlƣa		Başqarma
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.	Samarqand Nəriman kəcəsi 6.
1	10	3	30	6	50	12	—	Baş kəntər: fьrunza kəcəsi 8. tilifun myhərrir—586 məs'yl katьʙ—587 ʙaş kəntər—17

Şoralar ьttьfaqьnьꞑ sosьjalьzьm quruş və mudafaa asasь ʙolƣan indystiriləşgə zor ʙerəjik! ʙiz ьçtьmaьь indystiriləşniꞑ ʙirinci əzəmətləri, „Məvgəntogorьskь", „Zaparozь", və „kəznitiskli", metələrəgijə, zavub larьnь, istəlingirəd, ciləʙiniski və hərkəf tiraktir və aftomaʙьl zavodlarь həmdə dinipirstirojnь quramьz. Byjyk işlər pьlanьnь ʙaçərəjik!

№ 98 (1594) Pəjşənʙə, 1 nci Maj 1930-inci jьl № 98 (1594)

JAŞASЬN, ÇAHAN PЬROLЬTARJЬATЬNЬꞐ ЬNQЬLAʙЬ KYCIGƏ KƟRIK KYNI - BIRINCI MAJ

Uluƣ toqunьşlar kyni

Qьzьq ʙirinci maj kəpitəlistlər məmləkətləridə kəpitəl ʙilən mehnət ortasьda kyclik toquşnьşlar kyni, çahan prəletəriətiniꞑ vətəni, dunja ьnqьlaʙьnьꞑ ocaƣь, dunjada ʙirdən-ʙir sosьjalьzm məmləkəti ʙolƣan SSSR də jəꞑi kyc, ьçadьь ƣajratʙəlşəviklik ьradasь ʙilən sosьjalьzm qurulьşьnьꞑ jəꞑi və gigənt ƣalaʙalarь ycyn ʙelni jənədə məhkəm ʙaƣlaş kyni-dunja prəletərijətiniꞑ intrnətsijənəl ʙirdəmlik kyni.

Qьzьq ʙirinci maj-kəpitəlistlər məmləkətidə qьrqьncь və ʙaşqa maj kynlərigə qaraƣanda, ɵzigə maxsus məsylijətil şarajьtda ɵtədi.

Qьzьq ʙirinci maj kəpitəlistlər məmləkətidə xoçalьqnьꞑ ʙohranƣa, v a j r a n ʙolьşƣa keskin rəvişdə jyz tutьʙ kəpitəlizm istəʙlizətsijəçlniꞑ cirişi tezləngən və ɵtkyrləngən, işcilər sinfi ʙilən kəpitəlistlər ortasьdaƣь sinfii toqunьşnьꞑ kycəjgən, işcilər sinfiniꞑ ьnqьlaʙь hərəkəti keꞑəjgən vaqtьda ɵtkəziledi. Kəmintern qatarьdaƣь oꞑ opportunьstlarnьꞑ sosьjal deməkrətlər nəzərijəsigə ergəşiʙ, kəpitəlistlər məmləkətidə işləʙ cьqarьş kyclərinin ʙə'zi ʙir ɵsişləri sanaat ʙirləşmələriniꞑ artьşьƣa qaraʙ kəpitəlizm ɵz taraqqьjatьnьꞑ jəꞑi jolƣa tyşdi, u ujuşqan halda şunьꞑ ycyn kəpitəlizm ьqtьsadь təꞑlik dəvridən kecdi, degənlər edi, ʙu nəzərijəniꞑ pyc ekəni Avropa kəpitəlizimidə hykym syrəjatqan ʙohran ʙiləngina eməs, ʙəlkii, kəpitəlizm xoçalьq sisteməsidə ystyn turƣan, kəpitəlizm „ujuşqanlьƣь" ɵziniꞑ juqarь dərəçəsidə ʙolƣan qoşma Amrьqa xoçalьƣьdaƣь keskin və ɵtkyr təꞑlik ʙilən ьsʙat qьlьnadь.

Kəpitəlizmniꞑ mənə şu təꞑligi arqasьda, kəpitəlizm rətsijənəlizətsijəsi nətiçəsidə Avropa və Amrьqada kecələrgə taşlanƣan, ʙalacaqalarь ʙilən ac-jalanƣac qalƣan işsiz işcilərniꞑ sanlarь milijənlər ʙilən hьsaʙlanadь.

Bu ahval işcilər sinfiniꞑ ьnqьlaʙь ьradasьnь və hərəkətini jənəda kycəjtiriʙ çahan prəletərləriniꞑ ьnqьlaʙь hərəkət ta'rьxьda jeꞑi səhifələr acdь.

Mehnət ʙilən kəpitəl ortasьdaƣь toqunьşnьꞑ kycəjişi nətiçəsidə mystəmləkə və jarьm mystəmləkələrdəgi işcilər və mehnətkəşlər ortasьda iş taşlaşlar kycəjiş ʙilən ʙirgə, toƣrьdan-toƣrь ьnqьlaʙь ьsjanlar keꞑ majdan alajatьr. Şyʙhəsiz ʙular həmməsi ьnqьlaʙь prəletərijətniꞑ hərəkət zəminini jənədə mystəhkəmləjdi. Bunьꞑ qarşьsьda kəpitəlizm dəvlətləriniꞑ ьnqьlaʙь hərəkətini ʙuquş kəmьrqalarnь sьqьş sarь jynəltirgən caralarь k y c ə j i ʙ i ş c i l ə r və kəmьrqalarƣa nisʙətən terrer kycəjgəndən-kycəjəjatьr. Bu rijəksijəniꞑ tepəsidə faşьstlaşƣan, kəpitəlistlərniꞑ toƣrьdantoƣrь mələjigə əjləngən sosьjal-deməkrətlər və ularnьꞑ dahьlarь turadь. Bu ləkjlər ьnqьlaʙь prəletərijətniꞑ kɵzini ʙojaʙ, kəpitəlizmniꞑ ьnqьlaʙ şarajьtlarьnь kycəjtirətyrƣan ahvallarnьꞑ əksini kɵrsətədilər — kəpitəlizm ʙohranьnь, uruş xavfь kycəjgənini inkar qьladьlar. Lekin, çahan prəletərijəti ɵziniꞑ davamlь kyrəş təçriʙəsidə sosьjal-faşьstlarnьꞑ kəpitəlgə satьlƣanlьqlarьnь jaxşь ʙiliʙ, ɵzləriniꞑ ьnqьlaʙь ьradalarьnь və əməlii kyrəşlərini jьldan-jьl, kyndən-kyn kycəjtirəjatьrlar. Sosьjal faşьstlarnьꞑ ʙarƣan sarь zəmini zə'iflənis' kəpitəlizm sanaatьdaƣь işcilər kɵpləʙ-kɵpləʙ kəmmynistlər fьrqasьƣa aqa ʙaşladь.

Kəpitəlizm xoçalьƣьda ɵsəjatqan təꞑlik, imperijəlistləri ortasьdaƣь qarama - qarşьlьqnьꞑ rьvaçlanьşь, dunja uruşьƣa tajjargərlik xavfьnь jənədə kyclirək qьladь. Bu xavfnьꞑ ɵtkyr tamanь şoralar ьttьfaqьƣa qaratьlƣan, cynkii, SSSR də sosьjalьzm qurulьşьnьꞑ ƣalaʙalarь kəpitəlizm istəʙlizətsijəsini jemryvci-imperilijəlizm sisteməsini həlakətgə alьʙ ʙaruvcь amьldьr. Şunьꞑ ycyn, qьzьq ʙirinci maj kynidə işcilər sinfini kəpitəlistlərgə qarşь Kəmintern ʙajraƣь astьƣa ujuşdьrьş şьarь asasь şьar ʙolьş ʙilən ʙirgə, SSSR ni imperijəlizm hyçymidən saqlaş şьarь zərʙdar şьarlardan ʙoladь.

SSSR prəletərijəti ənə şundaj ʙəjnəlmiləl şarajьt icidə Kəmintern, VKP(ʙ) və unьꞑ Lenin mərkəzqomьnьꞑ jolʙaşcьlьƣь astьda sosьjalьzm qurulьşьnьꞑ dəhşətli rəvişdə rьvaçlanьş majdanьƣa sosьjalьzmnьꞑ jəꞑi ƣalaʙalarь ycyn kyclik kyrəş, qajtmas hyçym majdanьƣa—qat'ьь və keskin kycdir, kim ʙu məmləkətni indystiriləş işləriniꞑ kyclik syr'ətlər ʙilən ilgəriləşi, sosьjalьzm sanaatьnьꞑ jetəkciligi astьda qьşlaqnьꞑ sosьjalьzm asasьda qajtadan qurulьşьnьꞑ kycəjişi, ʙə'zi ʙir xatalar fьrqa jolьnь ʙuzuşlar arqasьda kəllektifgə kirgən dьjqanlarnьꞑ ʙir qьsmь ketişlərigə qaramasdan fьrqanьꞑ ʙaş jolьnьꞑ toƣrьlьƣь, VKP(ʙ) nьꞑ hər ʙir qьjьnlьqlar, xatalar ʙilən kyrəşi, ularnь jeꞑiş ycyn qaʙьjat və kyci, ьradasь hədsiz ʙolƣanьdan, SSSR dьjqan xoçalьƣьnьꞑ qьzьq prəsənt kəllektifləniși və ʙunьꞑ asasьda muştumzornьꞑ sinf ʙolьʙ jaşavьnь tygətiş, işcilər ammasьnьꞑ ьnqьlaʙь ƣajratь, ьçadьь kycləriniꞑ, jyz minlər, milijənlərniꞑ kyclik hərəkətigə əjləngən sosьjal musaʙaqa və zərʙdarcьlьqnьꞑ kyndən-kyn kycəjişi ʙilən ʙelgilənədi.

SSSR prəletərijəti 41-nci majnь—mənə şundaj kɵtəriliş jolьda qarşьlaʙ, Tyrksiʙlər, Ravat—xoçalar, jyzlər və minlərcə jəꞑi sanaat karxanalarь, sovxozlar, kəlxozlarnь uluƣ toqunьşlar kynigə tartuq qьlьʙ, məmləkətniꞑ mudafaa qaʙьjatьnь, SSSR niꞑ çahan ьnqьlaʙь ocaƣь ʙolьş əhəmmijətini jənə kycəjtirədi.

SSSR niꞑ əcrəlməslik qьsmь ʙolƣan Ɵzbekistan, SSSR niꞑ sosьjalьzm rьvaçlanьşь asasьda, SSSR pryletərijətiniꞑ carcamas jolʙaşcьlьƣь, toxtavsьz jardamь arqasьda carьzьmdan, fьjodalьzmdan mьras qalƣan sisteməgə ot qojьʙ, haqьqь sosьjalьzm isigə tyşdi və ʙu jolda keskin qadamlar ʙilən ilgəri ləjjatьr. Ɵzbekistanda paxta prəgrəmi, qьşlaq xoçalьƣьnь sosьjalьzьm asasьda qajtadan quruşdaƣь qat'ьь caralar ʙularnьꞑ nətiçəsidə sanaatnьꞑ rьvaçlanьş sarь ilgərilənişi—həmməsi SSSR niꞑ sosьjalьzm mavqь'larьnь, mudafaa qaʙьjatь kɵtərilgənini anьq kɵrsətəturƣan ajdьn fəktlərdir.

41-nci maj kynidə ʙiz sosьjalьzm kyrəşi ycyn ʙolƣan işlərimizgə jəkyn qьlьʙ, işcilər və mehnətkəşlər ammasьda kɵtərilәjatqan sьjasь faalьjatnь jənədə kɵtəriʙ, sosьjal musaʙaqa zərʙdarcьlьq hərəkətini jənədə kycəjtiriʙ, ʙu hərəkət icigə jəꞑi milijənlərni tartamьz—5 jьllьq plannьꞑ 4 jьlda ʙəçərilişini tə'min qьlamьz.

41-nci maj ɵtəjatqan dəvirdə, kəpitəlistlər məmləkətidə işcilərniꞑ ьnqьlaʙь hərəkətiniꞑ kycəjişi, mystəmləkə, jarьm mystəmləkələrdə ьnqьlaʙь hərəkətniꞑ keꞑəjişi, çahan prəletərijətiniꞑ vətəni ʙolƣan SSSR də sosьjalьzmnьꞑ hədsiz ƣalaʙalarь, VKP(ʙ) gə minlərcə—jyzminlərcə işcilərniꞑ aqьşь, şanlь qьzьl ərmijəniꞑ kyc ƣajratьnьꞑ ьnqьlaʙь sьnьqqanlьq ʙilən məhkəmlənişi, milijən ortasьda u ərmijə ь'tьʙarьnьꞑ kɵtərlişi, SSSR niꞑ çahan ьnqьlaʙьnьꞑ ocaƣь ʙolьşь əhəmmijətini lənə rьvaçlajdь. Çahan prəletərijətidə ьnqьlaʙь ьrada və əməlinj jənədə kycəjtirədi. 41-nci maj—kəpitəlist məmləkətləridə Kəmintern jolʙaşcьlьƣь astьda çahan prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ ƣalaʙasь ycyn, SSSR də sosьjalьzm jəꞑi və jəꞑi ƣalaʙalarь ycyn kyrəş kyni.

Xьtaj dьjqanlarьnьꞑ qozƣalanьnь ʙasdьrьʙ ʙolmajdь

ŞANXAJ, 28 əprel. Sizənsii vəlajətьdaƣь hykymətiniꞑ rəjisi Ly-Tii-Pin, dьjqanlarnьꞑ ьsjanь və qozƣalanьnь ʙasdьrьş mymkin əməs deʙ, ьstьfa ʙerdi.

Pəlşə və Rumanьja ʙirləşiʙ qurallanajatьrlar

BERLIN, 27 əprel. Cexislavakijə-Pəlşə cegərəsigə jaqьn Cexislavakijəniꞑ Pelicgə istənsəsidə Pəlşə-Rumanьja qoşunь ycyn işləjturƣan kəttə hərʙii zavod jasaldь. Zavodƣa frənsyz hərʙii inçinerləri rəhʙərlik qьladьrlar. Zavodda şraʙnel, granat, top və ajroplanlar jasaladь. Zavod direksijəsigə Cexislavakijə vəkilləridən ʙaşqa Rumanьja və Pəlşə vəkilləri həm kirgən.

Pəlşə matʙuatьnьꞑ ʙirləşmə frontь

VARŞAV, 28 əprel. Matʙuat vəkələtxanasьnьꞑ partlaşьrьşƣa hərəkət vaqьasьnь əhəmmijətsiz qьlьʙ kɵrsətişgə tьrьşadь. Matʙuat 30 kelegrəm aƣьrlьqda ʙolƣan çəhənnəm maşьnasьdə 6 kelə qara mьltьq daruvsь ʙolƣanьnь jazadь. Matʙuatnьꞑ sɵzigə qaraƣanda, ʙu daruv partlaƣanda katilgən dərəçədə azraq zərər keltiriʙ ʙir dьvarnь ʙuzaçaq jəkii çydə kɵp ʙolƣanda muxtar vəkiliniꞑ ʙir yjini xaraʙ qьlaçaq emiş. „Gəzitə Pəlskəjə" (rəsmii gəzitə) „jaman qasdnьꞑ namajьşkarana ʙir tysdə" ʙolƣanьnь ʙildirədi. Pilsədikicilərniꞑ fikr tərqatuvcьsь ʙolƣan „Kərjer Parannь" gəzitəsi esə „kəmmynizm mənfəəti ycyn jaman qasd jasalƣan" fikrini rьvaç ʙerədi. „Kərjer Sedzenni" həm jaman qasdnьꞑ jasama ʙolƣanьnь tə'kidləʙ „1-nci majda ammanь qozƣatьş ycyn Kəmentern-niꞑ ʙujruƣь ʙilən jaman qasd qьlьnƣan" deʙ jazadь. Bularƣa qaraƣanda, hykymət matʙuatьnьꞑ ʙirləşmə front tyzgəni ʙilinədi.

Kəmintern ьçraqomьnьꞑ
BIRINCI MAJƢA CЬQARƢAN
XЬTABNAMASЬ

Bytyn dunja proletarlarь, ʙytyn jer jyziniꞑ məzlymləri!

ORTAQLARI

Jetiliʙ kelyci çahan ьqtьsadь təꞑligi ʙarƣan sarь, kəpitəlizim qarama-qarşьlьqlarьnь acьʙ ʙerə jatьr. Burçuvazьja və unьꞑ mələjləri ʙolƣan sosьjal-dəməkrətlərniꞑ, kəpitəlizim kyci ʙetməs-tygənməs, kəpitəlizim ujuşqan və unьꞑ sьçadь quvatь məhkəm, degən maqtavlь tə'kidləri ʙirin-ketin qulamaqda. Burçuvazьja, çahan kəpitəlizim xoçalьƣьnьꞑ ʙuzulьşƣa jol tutuşьnь toxtatьşdan açьz. Lekin həli u, meljən-meljən işci və dьjqanlarnь aclьq və ɵlimgə məhkəm qьlьşƣa qaʙьldьr. Jer jyziniꞑ ʙytyn qьsьmlarьda, metrəpclijə və mystəmləkələrdə ʙurçuvazьjanь təꞑlikidən qutьlьş jolьdaƣь hərəkətləri hьsaʙь mehnətkəşlər hьsaʙьƣa qьlьnadь. Təꞑlik ʙahanasь ʙilən ʙajucь miljərdci ʙajlarnьꞑ kisələri çydə tezlik ʙilən tola jatьr. Işcilər ʙolsa, jyzləʙ, minləʙ fəʙrik və zavodlardan cьqarьʙ taşlanmaqdalar. Kəpitəlizim rətsijənəlizətsijəsiniꞑ təꞑligigə qurʙan ʙolƣan 20 meljən işsiz, şəhərləriniꞑ kecələridə sarsan ʙolьʙ jyrədilər. Şu ʙilən ʙir vaqtda qьşlaqdaƣь malьja kəpitəli, dьjqancьlьq təꞑligi arqasьda vajran ʙolƣan hədsiz dьjqanlarnь jerləridən həjdəʙ, işsizlər quşunьƣa quşa jatьr. Faşьzьm terrorь ʙarƣan sarь dəhşətli tys almaqda. Burçuvazьja hykymətləri, şu çymlədən sosьjal-dəməkrət hykymətləri işci və dьjqanlardan jьrtqьclarca ɵc ala jatьrlar. Ular işcilərni sod ʙilən həm, sodsьz həm ɵldirməkdələr. Ular zəʙəstefkə qьlƣan işcilərgə, namajьşcьlar səfigə, narazьlьq ʙajan qьlucь dьjqanlarƣa və mystəmləkə qullarьƣa oq ɵzədilər. Ular həmmə çajlarda dəst əvvəl işcilər sinifiniꞑ ьnqьlaʙь ьlƣarьnь və kəmmynistlər fьrqasьnь torƣьlьşƣa intilədilər.

Işcilər, axьr siz ikinci intelnətsijənəlniꞑ ʙaşlьqlarьnь, quralnь Berlin, London, Nьjə-Jorq, Çənyʙii Amrьqa. Xьtaj, Hindistan, Hindy-Cinii və Afrьqa proletərьjatьƣa qarşь qaratucь çalladlar icidən tanьʙ ala ʙilməjsizmi? Imperijəlist dəvlətlər ortasьdaƣь qurallanьş musaʙaqasь çydə zor tezlik ʙilən ɵsə jatьr. Işləʙ cьqarьş ymymən qьsqara jatqan caƣda, ʙytyn kəpitəlist məmləkələridəgi hərʙii sanaat açajьʙ dərəçədə şaşьlьʙ işləməkdə.

Gɵjə tinc pərvərlik rohьda tyzylgən ʙolsada, qьʙ-qьzьl jalƣan kelişimlər, kyclərniꞑ jəꞑi imperijəlizim uruşlarь ycyn tajjarlana və səikə tizilə jatqanьnь kɵrsətiʙ ʙara jatьrlar. Jer jyziniꞑ ʙьran qьt'asь joq, kii unda Amrьqa ʙilən Əngilijə ortasьdaƣь çahanƣa hakim ʙolьş ycyn kɵrəşyv, kəpitəlizim dunjasьdaƣь ʙəjnəlxalq qarama—qarşьlьqlarьnьꞑ oƣьnь təşkil qьlucь ʙu kɵrəş ьqtьsadь təꞑlik tə'siri astьda misiliz keskin halƣa jetməgən ʙolsa, Byjyk myhitdə hecʙir nuqta joq, kii unda Vaşьnqton, London və Tɵkjəniꞑ manfaat və iştəkləri hədsiz qattьq dərəçədə ʙir—ʙiri ʙilən tuqunьşmaƣan ʙolsa, Londonda ʙolƣan deniz kelişimi — jəꞑi uruş quralьdьr. Şu kilişim qatnaşcьlarnьꞑ hər ʙiri şu quralnь uruş maqsadlarьƣa işlətiş ycyn ʙytyn kycini sərif qьladь. Jung pьlanь, mal ʙazarь ycyn ʙulucь dəhşətli kyrəş şarajьtьda, imperijəlist gryhləri ortasьdaƣь hərʙii toqunьşьnь tezlətədi. Orta dinizdə Frənsyz—ьtalja musaʙaqasьnьꞑ uruş ʙilən həl ʙolьş qurqucь şuncalьq ɵsdi, kii emperijəlistlərgə və ikinci internətsijənəl ʙaşlьqlarьƣa həm ʙu qurqьncь jaşьrь myjəssər ʙolmaj qaldь. Şundaj qьlьʙ ʙytyn ʙəşərijət jəꞑi imperijəlizim uruşlarь tajjarlaʙ ycyn qurulajatqan nəjrənlər girdaʙigə tartьla jatьr.

Ikinci internətsijənəlniꞑ şarlatan ʙaşlьqlarь ɵzləriniꞑ patsььst səfsətləri ʙilən işcilərni ƣaflat ujqusьƣa salьş ycyn intilədilər. Faşьst demegygləri eꞑ qalaq taʙaqalarьnь, „fajdalь" uruş ьstьqʙalь ʙilən aldamaqcь ʙolьʙ orunadьlar.

Mehnətkəşlər ʙularnьꞑ hər ikələsini həm həjdəꞑiz!

1914-nci jьlƣь imperijəlizim uruşь aldьdan siz və sizniꞑ atalarьꞑьz şundaj sɵzlərni eşitiʙ, şu sɵzlərniꞑ nicə 10 meljonlarca qurʙanlarьnь kɵrgən eməsmi? Burçuvazьja jəꞑi imperijəlizim uruşlarьnь, çahan kəpitəlizminiꞑ hazьrƣь təꞑligidən alьʙ cьqaturƣan ʙirdən—ʙir jol deʙ hьsaʙlajdь. Əmma ʙəjnəlxalq proletarьjatьnьꞑ faalьjatь, S S S R niꞑ ɵsiʙ ʙarucь quvatь imperijəlistler ycyn jer juzini jəꞑidən ʙɵliş pьlanlarьnьꞑ əməlgə aşuvьnь qьjьnlaşdьradь. Çahan ʙurçuvazjasьnьꞑ, şora hakimijətini sьjasьь —ьqtьsadь muhasara və zərər kynəndəcilik jolь ʙilən, duq və zorlьq sьjasatь ʙilən tygətiş ymidi şoralar ьttьfaqьdaƣь susьjalьzьm qurulьşьnьꞑ jutьqlarь tamanьdan əməlii rəvişdə qulatьldь. S S S R mehnətkəşləriniꞑ zəriʙdar məhkəm turьşь, tenclik sьjasatьnьꞑ qat'ьь və qajьmьь ɵtkəzilişi və şu ʙilən ʙirgə, zorlavcьlarƣa və ьƣvagərlərgə qajtьʙ turalmaslьq dərəçədə zərʙə ʙiriş ycyn hər nəfəsdə tajjar ʙolьʙ turьşь arqasьda şora ьttьfaq imperijəlistlərniꞑ hyçymini dəfi' qьldь və tinc susьjalьzьm qurulьşьnь toxtavsьz davam qьldьra jatьr.

Bəjnəlxalq proletarьjatь kəpitəlizimni jьqьtьş ycyngina eməs, ʙəlkii susьjalьzьm çəm'ijətini quruş ycyn həm jetilgəngə, SSSR xalq xoçalьq 5 jьllьq pьlanьnьꞑ ƣalьʙana əməlgə aşa jatqanь çanlь dəlildir. Proletarьjat diktətərəsi jaşavcь məmləkətdəgi məljən-meljən majdə dьjqan xoçalьqlarь, maddь və mədənii dərəçələrniꞑ tez kɵtərilişi asasьda, kəlxozcьlьq qurulьş arqalь ʙyjyk ьçtьmaь qajtadan qurьlьşƣa kɵriʙ ʙara jatqanlarьnь, kəpitəlist məmləketləridəgi ezilgən dьjqanlar ammasь və nehajat dərəçədə jaman halƣa qalƣan mystəmləkə qullarь kɵrədilər.

Şu səʙəʙli, imperijəlizim uruşlarьnь ujuşdьrucьlar ʙarƣan sarь şora ьttьfaqьƣa qarşь qural jalaꞑlajdьlar. Xudda şu səʙəʙli, hakimlik qьlucь imperijəlist gryhləri Pəşlədə, Romanьjada və ymymən ɵz ьtaatlarь astьda ʙolƣan məmləkətlərdə, SSSR ystigə uruş qьlьʙ ʙarьş ycyn hec sɵzsiz top gyşti (əskər)tapьʙ ʙeraturƣan hykymətlərni tə'jinləjdilər. Şoralar ьttьfaqьdaƣь susьjalьzьm qurulьşьnьꞑ ʙyjyk jutьqlarь jyzigə tərsəki ʙolьʙ tyşyʙ turƣan............ ьƣvagərlər, SSSR gə qarşь uruş tajjargərligi toƣrьsьda işcilər aldьda indəməj, işcilər arqasьda şu tajjargərlikkə faal qatnaşadьlar. Barca işcilər və ʙarca mehnətkəşlər! Jer jyzidə ʙirdənʙir mehnət çymhyrijətiniꞑ, susьjal vatanьꞑьz ʙolƣan şora ьttьfaqьnьꞑ quruqcьsь ʙolьꞑьz!

Burçuvazja və unьꞑ susьjal-deməkrət mələjləri ʙultur, 1-nci məjnьꞑ ьnqьlaʙь namajьşcьlarьƣa mərhəmətsiz rəvişdə hyçym qьldьlar. Burçuvazja 1-nci maj kyni qan tykiʙ, işcilər hərəkətiniꞑ ьnqьlaʙь kɵtərilişini toxtatmaqcь ʙolƣan edi. Lekin ʙu hьsaʙda jaꞑlьşdь. Işcilər terrorƣa qarşь, proletar kɵrəşiniꞑ majdanьnь keꞑəjtiriş ʙilən; zəʙəstəfkələrgə, mərhəmətsiz qanunlarƣa, zəʙəstəfkə kɵrəşni keskinləştiriş ʙilən; reformist qomьtalarьnьꞑ iştrəjkʙrixirligigə, qьzьl fəʙzəfkəmlərni sajlaş ʙilən, ьnqьlaʙь kəsəʙə əppəzitsijəsini kecəjtiriş və qьzьl kəsəʙə sajuzlarьnь qurьş ʙilən çavaʙ ʙerədilər.

Istəckə hərəkəti ʙarƣan sarь qatь'raq tys alьʙ, proletarьjatnьꞑ ʙurçuvazja dəvlətigə qarşь ьnqьlaʙь k ɵ r ə ş i d ə ʙyjyk məktəʙ ʙ o l a j a t ь r. 1929-nci jьl 1-nci a v ƣ u s t kyni—imperjəlizim uruşlarьƣa qarşь kɵrəşy ʙəjnəlxalq kynidəgi namajьşlar, 1930-nci jьl 6-nci martda, jə'ni işsizlikkə qarşь kɵrəşy ʙəjnəlxalq kynidəgi namajьşlar kəmmynist fьrqalarьnьꞑ caqrьƣьnь qaʙul qьldьlar.

Mehnətkəşlər keꞑ ammasьnьꞑ kɵz aldьda ular miljərdci ʙajlarnьꞑ və susьjal-deməkrət ʙaşlьqlarnьꞑ hərʙii fitnəsini faş qьldьlar. Burçuvəzja və unьꞑ susьjal-deməkrət vəzirləri, işsizlərni işləvcilər ʙilən talaşdьrьʙ, işcilər sinifini ikigə ʙɵlməkci ʙolƣan edilər.

Mart namajьşь ʙundaj çьnajatlь pьlannь ʙuzdь. Ditrojt və Nьjə-Jorq namajьşcьlarь maqtancaq ʙurçuvazjanь, Amrьqanь və unьꞑ prikəşcigi Hovedrni vahьmaƣa saldь. Berlin və London namajьşcьlarь Makdonald və Myllerniꞑ susьjal-deməkrət hykymətləri jyzidəgi nьqaʙnь jьrtьʙ taşladьlar. Xudda şu pəjtdə ular işləvcilarni və işsizlərni jəꞑidən talaʙ toƣrьsьda ʙurçuvazja ʙilən kelişməkdə edilər. Jer jyziniꞑ ʙytyn qьsьmlarьda işcilər ammasiniꞑ eꞑ faal qьsmь, namajьş vaqtьda ɵzini çandarma və pəlisə ʙandalarьdan qahramanlarca hьmaja qьldьlar. Zəpəs ьnqьlaʙь kyclər hazьrdan jaqьnlaʙ qaldьlar. Xьtaj proletarьjatь əksil ьnqьlaʙ zarʙalarьdan ɵzini oꞑlaʙ alьʙ, çahan imperijəlizimrgə qarşь kyrəşdə ɵsiʙ və ɵz kycini sьnьqdьrьʙ, jəꞑi ьnqьlaʙь uruşlar ycyn ʙaş kɵtərə jatьr. Xьtaj ьnqьlaʙь dьjqanlarnьꞑ çydə kɵʙ sanlь ətrədləri qural tutьʙ kɵrəşiʙ, ʙir qanca rajonlarda şoralarnьꞑ qьzьl ʙajraƣьnь təkə jatьrlar. Hindistannьꞑ jaş proletarьjatь kəttə zəʙəstəfkə və namajьşlarda ɵziniꞑ zarьʙdar təçriʙəsini ʙajьtьş, Hind ʙurçuvazja fьrqalarьnьꞑ xajьnana manevьrlarьnь faş qьlьş ʙilən ʙirgə, ɵziniꞑ tərьxь vəzifəsigə, jə'ni nicə—nicə jyz milijən məzlym dьjqanlarnь ɵz ketidən, ʙasmacьlьq qьluci ingiliz imperijəlizimigə qarşь ьnqьlaʙь kɵrəşkə alьʙ ʙarьşƣa tajjarlana jatьr. Çənyʙii Amrьqadaƣь sinifi uruşlarnьꞑ avazlarь ʙarƣan sarь qattьƣraq eşitilə jatьr. Imperijəlizim zylmigə qarşь qozƣalan kɵtəryci Afrьqa neqьrlarьnьꞑ səfigə jəꞑidən-jəꞑi ьnqьlaʙь kyclər keliʙ kerə jatьr.

Bytyn dunja proletarlarь! Kəmmynist internəsijənəli sizni, ʙəjnəlxalq proletar ʙirliginiꞑ kyni ʙolƣan 1-nci maj kyni, ammavьь ьnqьlaʙь xuruçlar, ammavьь zəʙəstəfkələr jəki hec qandaj şarajьtƣa qaramaj ammavьь namajьşlar quruşƣa caqьradь. U sizni, kəpitəlniꞑ keꞑəjiʙ ʙarucь hyçymigə qarşь, misilsiz dərəçədə ɵsyci ikisplətətsijəgə, kylfətli işsizlikkə, jьrtqьclanucь faşьzьmƣa, jaqьnlaʙ kelyci jəꞑi imperijəlist uruşlarьƣa qarşь qat'ьь rəvişdə kɵrəşy ycyn ɵziniꞑ ʙajraƣь astьƣa caqьradь. Kəmmynist internətsijənəli sizni, ɵz hərʙii tajjargərligiꞑizni kycəjtirişgə və şora ьttьfaqьnьꞑ hьmajasь ycyn məhkəm turuşƣa caqьradь. Imperijəlist gyryhləri və ularnьꞑ susьjal-deməkrət və susьjal pacь mələjləri zor ʙeriʙ şora ьttьfaqьƣa qarşь uruşnь tajjarlamaqdalar. Ьqtьsadь təꞑlik şarajьtьdan fajdalanьꞑьz, melijən işsizlərni ʙytyn kyciꞑiz ʙilən quvatlaꞑьz, şu ʙilən proletarьjat quşunьnь məhkəmləꞑiz. Ɵz kyciꞑizni, kəpitəlizimni jьqьtьş və susьjalьzьm ьnqьlaʙь ycyn ujuşdьrьꞑьz kəmmynist fьrqalarь tevərəgidə toplanьꞑьz!

Kəmʙəƣalar, qьşlaqnьꞑ ʙytyn mehnətkəşlər ammasь! Faqat ьnqьlaʙь proletarьjat ʙilən məhkəm ьttьfaq tyzyʙkinə, kəpitəlist və pameşciklərniꞑ ɵsiʙ ʙarucь zylmini ʙitrə alasьz. Proletarьjat rəhʙərligi astьda susьjalьzьm ycyn ƣalьʙana kɵrəş jolьƣa qadam ʙasьꞑьz! Ɵktəʙir ьnqьlaʙьnьꞑ uruşcьlarьdan, SSSR kəlxozcьlarьdan ɵrgəniꞑiz!

Mystəmləkələrniꞑ məzlym xalqlarь! Məmləkətiꞑizdəgi impəriiəlist ʙasmacьlarь və ularnьꞑ fijodal-kəpitəlist ьttьfaqcьlarьƣa qarşь ьnqьlaʙь kɵrəşdə ujuşьꞑьz! Kəpitəlist məmləkətləriniꞑ ьnqьlaʙь işciləri ʙilən məhkəmrrək ʙirikiꞑiz!

Barca mehnətkəşlər və məzlymlər! Imperijəlizim urьşьnьꞑ qurʙanlarь və dəhşətləri isiꞑizdə ʙolsьn. Imperjəlizim uruşьnь, ʙarca mehnətkəşlərniꞑ ɵz ʙurçuvazjasьƣa qarşь grəzdən uruşьƣa əjləntiriş ycyn tajjarlanьꞑьz! Ɵz kyciꞑizni SSSR hьmajasь ycyn ujuşdьrьꞑьz!

Saldatlar və matroslar! Bitsin tajaq ьntьzamь və gəzərmə qulluƣь! Işcilər ʙilən ʙuradarlaşiꞑiz! Məhkəm esiꞑizdə ʙolsьn, kii sizniꞑ vəzifəꞑiz—uruş vaqtьda top və pulemutlarnь ekisplətətirlirgə qaratьşdьr.

Xatьn-qьz işcilər! Sizniꞑ aldьnƣь ətrədləriꞑiz, ьnqьlaʙь fьrontnь mərdana və məhkəm tutmaqdalar. Balalarьꞑьznь syjək qollarь ʙilən ʙoƣucь aclьqƣa qarşь kyrəşiꞑiz! Buradarlarьꞑьz və erləriꞑizni ьnqьlaʙь kɵrəşkə caqьrьꞑьz!

Proletar jaşlar! kəpitəlizim rətsijənəlizətsijəsi sizniꞑ jaş kyləriꞑizni jalmaʙ jutadь. Imperjəlistlər sizni ʙirinci gəldə uruşƣa jnʙarmaqcьlar. Ьnqьlaʙь sinifii kyrəşiniꞑ aldьnƣь səfigə qaraʙ jyriꞑiz!

Jaşasьn, ьnqьlaʙь 1-nci maj!
Jaşasьn, proletar çəʙhəsi!
Bitsin, imperijəlizim rətsijənəlizətsijəsi!
Jaşasьn, jettii saatlь iş kyni!
Jaşasьn, ʙytyn dunja mehnətkəşləriniꞑ vətəni-SSSR!
Bitsin, imperjəlizim zylmi!
J a ş a s ь n, mystəmləkələrniꞑ tola azadlьƣь!
Bitsin, imperjəlizim uruşlarь!
Bitsin, kəpitəlizim!
Jaşasьn, çahan susьjalьzьm ьnqьlaʙь!

Kəmmynist internətsijənəliniꞑ ьçra'ьja qomьtasь

Kəpitəlizim təꞑligi ɵsməkdə. Mьljonlarca işsizlər ərmijəsiniꞑ sanь artmaqda. kəpitəl məmləkətləridəgi ьnqьlaʙь jyksəlişlər zorajmaqda. kommunsьtlar, amma arasьƣa cuqurraq kiriꞑiz!

SSSR niꞑ pəlşəgə notasь

SSSR hykyməti, taƣьn ʙir mərtə hazьrƣь ahvalnьꞑ çydə xavfь ʙolƣanьƣa Pəlşə hykymətiniꞑ dьqqatini tartadь və SSSR gə qarşь ьƣvagərlik hyçymigə səʙəʙ ʙolaturƣan şarajьtnь joqatьş toƣrьsьda caralar kəriş məs'ylijətini Pəlşə hykyməti ystigə jykləjdi.

Cet işlər xalq kəmisərligidən

Uşʙu jьl 28-nci əprelдə SSSR niꞑ Pəlşədəgi muxtar vəkili Antof Ɵvsenkə Pəlşə cet işlər vəzirigə qujьdaƣь məzmyndə nota tapşьrdь:

Uşʙu jьl 26-ncь əprelde SSSR niꞑ Pəlşədəgi muxtar vəkalətxanasьnьꞑ ʙinasь təsadьfьь rəvişdə partlaşdan qutьlьʙ qaldь, Partlaş nətiçəsidə vəkalətxananьꞑ həmmə işciləri həlak ʙolaçaq edi. Ьttьfaq hykyməti ʙundaj terrərli jaman qasdnьꞑ, şoralar ьttьfaqь ʙilən Pəlşə arasьdaƣь munasaʙatda uzaq nərsələrgə alьʙ ʙaraturƣan çiddii vaqьalar сьqarьşƣa qaratьlƣanhьsaʙlaʙ, Pəlşə çymhyrijəti hykymətiniꞑ dьqqatьnь qujьdaƣь nərsəgə çəlʙ qьlmaj qala almajdь. Juqarьda kərsətilgən terrərli jaman qasd, soꞑƣь vaqtda Pəlşədə ʙelgili daьralar və ularƣa ʙaƣlьq ʙolƣan matʙuat qьsmьnьꞑ şoralarƣa qarşь faalьjatь kycəjgən ʙir şarajьtda-ƣьna vyçydgə сьqa alьş mymkin edi.

Faqat ʙir şoralar ьttьfaqь ʙilən Pəlşəniꞑ eməs, ʙəlkii ʙytyn dunjdəfkarymymijəsini ɵzigə tartƣan ʙu faalьjat Pəlşə ʙilən şoralar ьttьfaqь arasьdaƣь munasaʙatnь kesişgə və şundan tegişli nətiçələr сьqarьşƣa seʙəʙ ʙolaturƣan ʙir şarajьt tuƣdьrьşnь maqsad qьlьʙ alƣan. 26-ncь əpreldəgi jaman qasd ʙu faalьjat tincliкni xavf astьda qaldьraturƣan çьnajatlь maqsadlarьƣa erişyv ycyn, hər ʙir caranь kərişdən qajtmaslьƣь acьq kərsətədi.

Pəlşə ʙilən dostana qoşnьlьq munasaʙatьnь keꞑəjtiş və məhkəmləşni istəjturƣan ьttьfaq hykyməti, ʙelgili ʙəjnəlxalq amьllarьnьꞑ hərəkətigə ʙaƣlьq ʙolƣan, ʙu faalьjatnьꞑ faqat ʙir SSSR ʙilən Pəlşə arasьdaƣь munasʙatƣa eməs, ʙəlkii ʙytyn dunjanьꞑ tincligi ycyn çydə xavflь ʙolƣanьnь kərsətiş məçʙyrdir.

Təəssyfkə qarşь 26 əpreldə ʙolƣan jaman qasd SSSR niꞑ Pəlşədəgi muxtar vəkiligə qьlьnƣan ʙirdən-ʙir jaman qasd eməs. Şoralar hykyməti, 1927-nci jьlnьꞑ sentəʙiridə Trəjkevicgə, 1928-nci jьlnьꞑ 4-nci majьda SSSR niꞑ Pəlşədəgi savda vəkili Ŀezarevgə qьlьnƣan və vuçydgə сьqmaƣan jaman qasdnь, 1929-nci jьlnьꞑ 21-nci nəjəʙirdə SSSR niꞑ Livəf şəhəridəgi kənsul xanasьƣa hyçym qьlьnьşьnь, jaqьnda jənə şu kənsulxanaƣa qьlьnƣan jaman qasdnь və nəhajat 1927-nci jьlnьꞑ 7-nci ijylidə qьlьnƣan jaman qasd nətiçəsidə SSSR niꞑ Pəlşədəgi muxtar vəkili Vajkofnьꞑ qurʙan ʙolƣanьnь eskə tyşiriʙ ɵtədь.

Juqarьda kərsətilgən aƣьr vaqьalarnьꞑ ʙolьşьƣa qaramaj, Pəlşədə taƣьn şundaj jaman qasdlar ʙola alaçьƣьƣa imkanijət ʙarlьƣьnь ь'tьʙarƣa alьʙ, şoralar hykyməti şunь tə'kidləjdi, kii Pəlşədə və unьꞑ taşqarьsьda ş o r a l a r ƣ a qarşь ʙolƣan daьralarnьꞑ faalьjatь ɵsiş səʙəʙli 26-nci əprel hadьsasь favquladda ʙir əhəmmijət hasьl qьladь və u şoralar ьttьfaqь ʙilən Pəlşə arasьda çançal сьqarьşƣa jynəltirilgən keꞑ faalьjatanьꞑ ʙir çez'i sanaladь. SSSR hykyməti Şora-Pəlşə munasaʙatьnьꞑ ƣamьnь jeʙ, ʙundan ilgəri iki hykymət arasьdaƣь tincliкni tərtiʙli rəvişdə ʙuzьşƣa hərəkət qьlaturƣan Pəlşəniꞑ tavlamacь daьralarь tamanьdan qьlьnaturƣan ʙundaj çьnajatkarana faalьjatьnьꞑ aldьnь alьş zəryrligigə ʙir necə mərtə Pəlşə hykymətiniꞑ dьqqatьnь tartƣan edi.

Xavflь ʙir alamat ʙolьʙ əməlgə aşьlmaj qalƣan 26—nci əprel hadьsasь ьttьfaq hykymətiniꞑ ʙundaj havflь axvalьƣa taƣьn ʙir mərtə dьqqatьnь jynəltiriş və S S S R gə qarşь hyçymni ьƣva qьlaturƣan Pəlşədəgi ʙundaj ahvalnь ʙərtərəf qьlьşƣa tegişli caralar kəriş məs'ylijətini Pəlşə çymhyrijəti hykyməti ystigə jykləşgə məçʙyr qьladь.

Məskəv, 1930-nci jьl 28-nci əprel.

Ьƣva ʙilən uruş сьqarьş ycyn jaman qasd qьlьnƣan

LONDON, 28 əprel. Əꞑglijə matʙuatь Varşavdaƣь şora vəkalətxanasьnьꞑ partlaştьrьşƣa qьlьnƣan hərəkətini şərhləʙ ʙu jaman qasd ьƣvagərlik qьlьʙ şoralar hykymətigə qarşь uruş acьşnь maqsad qьlьʙ alƣanьnь jazadьrlar,

Pəlşə hykyməti „şadlьƣьnь" ʙildirədi

VARŞAV, 27 əprel. „Pat" əgentligi jazadь: „Cet işlər vəzirliginiꞑ protakol qьsmь mydiri Rumer jəkşənʙə kyni SSSR muxtar vəkili Antonof-Avseenkonьꞑ aldьƣa ʙarьʙ, cet işlər vəziri ismidən şoralar vəkalətxanasьƣa jaman qasdnьꞑ ʙaxtlь ɵtişigə şadlьq ʙildirdi.

Ьzef zavodь ʙajraqdan məhrym ʙoldь.

NIZNII-NƟVƟGƟRƟD, 27 əprel. Bultur Ьzef zavodь mitəlistlər ylkə qomьtasьdan kecib jyrəturƣan qьzьl ʙajraq alƣan edi. Jьlnьꞑ ʙirinci jarmьda plannьꞑ tygəl ʙəçəriilməslik, işgə kelməsliklərniꞑ ɵsişi (pasxa ʙəjrəmidə 1000-tə işci işgə сьqmadь) mitəlistlər sajuzь ylkə qomьtasь Ьzef zavodьdan qьzьl ʙajraqnь alьʙ ʙaşqa zavodƣa ʙerdi.

Mə'dən сьqarьş avьçda

SVERDLƟVSK, 27 əprel. Əpreldə Oralmet kanlarьdan mə'dən сьqarьş zərʙəli syr'ət ʙilən ʙarajatьr. Ajnьꞑ 20-nci kyni icidə ʙir ajlьq prəgrəmməni 94 prəsənti ʙəçərildi.

Dunjada eꞑ kəttə kəks zavodь

ZAPAROƵЬ, 27 əprel. Bunda salьnaturƣan kəsk zavodь dunjada əꞑ kəttə zavod ʙolaçaq. Zavod ʙu jьlda 1 miljən 300 miꞑ tonna kəks сьqarьʙ turaçaq. Zavodnь salьş ycyn 43 miljən som sərflənəçək.

„Kəmintern" suvƣa tyşirildi

Dansigdə SSSR ycyn jasalƣan jəꞑi paraxod „Kəmintern" jasalьʙ uvƣa tyşirildi.

SYVRƏTDƏ: „Kəmintern" paraxodь Dansig portьda

SSSR Mehnətkəşləri narazьlьq qьladьrlar

MƏSKƏV, 28 əprel. Varşavdaƣь vəkalətxanamьznь partlaştьrьşƣa hərəkət qьlьş xaʙarь Məskəv işciləri arasьda kycli narazьlьqlarƣa səʙəʙ ʙoldь. Prəletərijət rajonьnьꞑ şorasьnьꞑ qosma pleꞑymidə, VKP(ʙ) rajqomь və BLKSM rajqomьnьꞑ məçlisləridə сьqarьlƣan qararlarьda SSSRgə qarşь ьƣva ʙilən uruş acьş toƣrьsьda taƣьn ʙir mərtə hərəkət qьlƣanь acьq kərsətilədi. ilikтr zavadьnьꞑ işciləri SSSR də ьçtьmaьь qurulьşnьꞑ muvaffaqьjatlarь kəpitəlistlərniꞑ tinciməgənini ʙildirədilər. Barƣan sarьzorajmaqda ʙolƣan ьqtьsadьь təꞑlik və sinfii kyrəşləriniꞑ keskinləşişi kəpitəlistlərniꞑ şoralar ьttьfaqьƣa qarşь uruşƣa tajjarlьq kərişgə itərədi. Biz dyşmənlərimizgə siz xata qьlasьz, dejmiz 5 jьllьqnь 4 jьlda ʙəçərəçəkmiz. Məmləkətimizniꞑ mudafaasьnь taƣьn kycəjtirəmiz.

MINSK, 28 əprel. Varşavdaƣь şora vəkalətxanasьnь xaraʙ qьlьş toƣrьsьda faşьstlarnьꞑ hərəkətləri Minskii prəletərijətiniꞑ ƣazaʙьnь qozƣatdь. Işcilər ɵzləriniꞑ сьqarƣan qararlarьda SSSR işciləriniꞑ ʙytyn dunja prəletərijəti ʙilən ʙirləşiʙ ʙurçuazьjaƣa zərʙe ʙereçəgini ʙildirilədi.

Zərʙdarlar qoşuƣь

Zərʙdar ь'lan qьldьqьz ɵzimizni
Burçuva titrəsin eşitiʙ sezimizni
Biləmiz
Vəzifəmiz aƣьr...
Faqat
Jutuqlar kərsətdi
Biz işkə mahьr.
Biləmiz
Vəzifəmiz koʙьqьjьn
Bьraq
Anlajmьz kərəşimiz keskin.
Bu jolda
Bu kərəşdə
Işləməseik mymkinmi, əçəʙa!
Kim ʙunь ьnkar qьladьr
Ɵlətiꞑiz
U qajsь səda!

— —

Artьq iş vaqtь!
Qanь işkə ʙaşlan.
Başlajlьq hajqьrьʙ,
Temir quralьmьznь qьzdьrьʙ
Jav qalsьn

Bunь kəriʙ—
Kərək kəʙi u, hyryʙ!
Haj qavьrƣalarь cidəmsiz
jalqavlar!
Mehnətni sevməsəꞑgiz,
Temir səfimizdən сьqьꞑьz!

Сьq!
Сьqьn!
Və ʙiliꞑ:
Sizgə nəfrət uqujdь, kyꞑlimizdəgi
ʙoraꞑlar,..

Sizni jandьralar
Bizniꞑ
Qьzƣьn alavlar!
Vaqtьmьz ketməsin ʙoşƣa!
Bir menyt,
Bir menytimiz həm
Qьmmatdьr artьq ʙizgə.
Zərʙdar ь'lan qьldьq ʙiz
ɵzimizni!
Hajratda qalsьnk
Hatta fordlar —
Kəriʙ iştmizni!
Hər sədamьz
Sədalar qoşsdьrsьn,
Tulqunlarьmьz,
Taƣlar qadar
Jyksəlsin!

— —

Ь'tьraf etəmiz:
Amrьqa ʙizdən jyksəkdədir
xьla.
Qoj aꞑlasьn,
Bu halьda qala almas u, dajьma.
Qanь,
„Kim—kimni?"
Faqat mə'lym, kii—
Biz ularnь!
Zera,
Kəpitəlləri ʙilən fəhri ekən
məmələkətlər
Bu kyn ʙuhran icidə,
Buhran ʙar ularda
Buhran!
Buhran ʙizdə nə qьesьn,
Madamikii ʙizdə ʙar haqьqь
pьlan!
Hazьrj,
SSSR,
Unь quva jatьr..
Qujaşda
Pulat ʙədənini juva jatьr..,
Tehnikəsi my'çьzalь məmləkətlər ʙilsinkii:

5 jьldan soꞑ,
SSSR ularƣa
Jetər,
Jetər,
Jetərdə ɵtər!
Cynki Lenin fьrqasь rəhʙəri

Ƣ. ABDULLA.

مسکوده‌ن تیلگرام ئارقلی

برنچی مای - دهشه‌تلی سنفی کوره‌ش کونی‌در

موز قوزغالدی. جاهان ئشچیلەر حەرەکەتی تاقتا قاراب کوتەرلدی. بو یلغی برنچی ماینک ئورۆشلاری جاهان تەگلکی وه زور ئشسزلک شارایتیدە، عامما کوز کورمەگەن وه قولاق ئشتمەگەن دەرەجەدە موحتاجلق وه ئاچلق کهرە یاتقان چاقدا واقع بولادی. بوکون ئشچیلەر کوچەگه بهیرم ئوچون ئهمەس، بەلکی کورەش ئوچون چقادیلار. ئولار فبریک - زاوودلارنی، ئوزلارینک مەنفعتلەرنی بورجووازیا حکومتی وه ئونک سوسیال فاشست محکمەلری یوزیگه ئرغیتش ئوچون ئنقلاب چقادیلار. ئولار ئمپریالیزم ئورۆشنی وه س.س.س.ر ئوستگه هوجومنی تاییارلاوچیلارغا، کەپتلیزم رەتسیونالیزەتسیەسیگە قارشی؛ یهر یوزیدە بردەنبر محنت جومهوریەتی وه یەتتی ساعاتلی ئش کونی ئوچون؛ سوسیال دیموکراتلەرنک شو کونی کوچ یاکی میله یولی بلەن ئەوەیلەب ئالشلاری وه قوروق نارازیلقلارغا ئەیلەندیرش ئوچون بولغان ئورینشلارغا قارشی نامایش قلادیلار. عامما بو کونی، ئکنچی ئنتەرنەتسیونال قاهرامانلارینی وه ئولارنک فاشیزم یولداغی خزمەتلارنی ماختاش، ئەنە شو بورجووازیا مەلەیلەرنک سیاساتنی قوواتلاش ئوچون ئهمەس، بەلکی ئشچیلەر سنفی دوست - دوشمەننک قایدا ئیکەننی بلەتورغاننی، ئشچیلەر سنفی ئورۆشغا، فاشست وه سوسیال فاشست رەئکسیەسگە قارشی وه کوممونزمگە تارافدار ئیکەننی عامماوی سیاسی زەبەستوفکەلەر یولی بلەن کورسەتش ئوچون کوچەگە چقادی.

رەئکسیه هەم 1 نچی مایغا تاییارلق کورەدی. بورجووازیا دەولەتلەرنک بوتون کوچلەری، شو حەرەکەتنی بوزوش یولدا بویوک کوچ سارف قلب ئشلەی یاتر. پرولەتاریات کوچگه قارشی بورجووازیا کوچنی قویش ئوچون مخصوص حەربی قسملار، زاربدار فاشیست وه سوسیال فاشیست بریگدەلەری توزلە یاتر. ئولار 1 نچی مایني توزغتش ئوچون حاتتا گازگەچە بوتون نەرسەنی موبلیزەتسیە قلدیلار. براق، بورجووازیانک تاییارلغی قانچا دەهشەتلی بولماسن، ئشچیلەر سنفی کوچە ئوچون کورەشوودەن، ئوز تەلەبلەری بلەن خوروج قلشدان واز کیچەلمەیدی. شو سەبەبلی 1 نچی مای کونی بوتون یهریوزیدە ئمپریالیزم ئوچون وه ئمپریالیزمگه قارشی، س. س. س. ر. ئوچون وه س. س. س. ر. گه قارشی، یەتتی ساعاتلی ئش کونی ئوچون وه یەتتی ساعاتلی ئش کونگه قارشی، فاشیزم ئوچون وه فاشیزمغا قارشی، سوسیال فاشیزم ئوچون وه سوسیال فاشیزمغا قارشی قانلی توقنشلار بولاجاق. مەیلی، رەئکسیه ئوت ساچسن؛ فاشستلاشقان بورجووازیا دیموکراتیەسی، فاحشلانغان سوسیال دیموکراتیه ئنقلابی تولقونغا قارشی کورەش ئوچون بوتون کوچنی سارف قلسن. ئولارنک ئورینشی ئەوولدەن موۋافاقیتسزلققا محکوم. ئەلبەتتە، بو سەفەر هەم قوربانسز کورەش بولمایدی. هەلی ئالدنغی ئورۆشلاردا کوپلەرنک قانی توکلەدی. ئەمما بو کورەش قاندای ئاغر بولماسن، کومینتیرن وه پروفینتیرن با یراغی ئاستیدا ئاخرغاچا یەتکزیلەجەک. عامماننک کون ساری سولانشی، کەپتەلیزم موستەملەکەلەری وه مەملەکەتلەریدەگی سنفی کورەشنک زور کەسکنلەشووی وه قتتق توس ئالیشی بونغا کەفیلدر.

کەپتەلیست مەملەکەتلەرنک ئشچیلەری باش کوتەرە یاترلار، موستەملەکە وه یارم موستەملەکە مەملەکەتلەردەگی ئنقلابی حەرەکەت زور کوچ بلەن یەتلە یاتر. شورا پرولیتاریاتینک ئجادی فـ ایراتی، موستەملەکەلەردەگی ئشچی - دەهقان عامماسنک ئنقلابی قوزغالانی، کەپتەل مەملەکەتلەردەگی ئشچیلەر حەرەکەتنک کوتەرلب باروچی تولقونی بر کوچ بولب ئویوشادیلار. بوندای ئوچ کولوننادان توزولگەن قوشوننی یەگش سره موکن بولمایاجاق. مەنە شو سەبەبلی، بز بو یلغی برنچی مای ئشچیلەر سنفنک کوبچیلگنی ئشغال قیلش، کەپتەل حاکمیەتنی قولاتش، بوتون دونیادا پرولەتار دیکتاتوراسنی ئورناتش وه کوممونزمنک غالابا حاصل قیلیشی یولدا ئیرک موهم دەوری بولیشغا محکم ئشانامز.

لوزووسکی

یوزیفوویچ

تولقون کوتەرلدی

بو یلغی برنچی مای کونی جاهان ئنقلابی حەرەکەتی کوتەرلگەن حالدا ئوتەدی.

ئوسب باروچی جاهان تەگلکی وه توختاوسز ئوسب باروچی ئشسزلک، کەپتەلزم سیستیمەسینک تارقالشنی تیزلەتەدی، عامماننی فاعال خوروجغا یونەلدرەدی، ئنقلابی تولقوننی تاغن هم کوتەرەدی. قاتتق سورعەتلەر بلەن کهلوچی قاتعی سنفی ئورۆشلارنی تاغن یاقنلاشدرادی.

حازر یهر یوزیدە عامما کوگلیدە ئەنچەدەن بویان ساقلانب کهلوچی نارازیلق وه ئاچچق، کەپتەلیستلەر وه ئمپریالیستلەرگە نەفرەت کاسەسی تولب تاشماغان؛ ئنقلابی خوروجلار - ئستەچکەلەر، نامایشلار وه قوزغالانلار تولقونی داریا بولب ئاقماغان برانتا هم بورچەک یوق. فرەنسیه، گرمەنیه، پولشه، رومانیا، یونان، ئسپانیا، ئەنگلیه، چیخ ئسلاواکیه وه باشقا مەملەکەتلەردەگی ئستەچکە حەرەکەتلەری. موستەملەکە وه یارم موستەملەکەلەردەگی دیهقانلار عامماسنک زاربدار خوروجلاری توختاوسز توسنی ئالدی.

فلەستیندەگی فاللاحلار وه بەدەولەرنک قوزغالانی؛ هایتی، نیگیریه، جەنوبی ئافریقا، کینیه، سودان، هندو-چینی، ساندومینگ، میکسکه، کولومبیه، وینیتسوئیل، برازیلیەدەگی دیهقانلار قوزغالانی، مەنە شولار هەممەسی زور کوچ بلەن کوتەرلوچی ئنقلابی حەرەکەت زەنجیرنک ئایرم تۆگونلەریدر. نهایات، ختایدا شورالار ئوچون کورەش بەلگسی ئاستیدا کوچ ئالا یاتقان ئشچی وه دیهقانلار حەرەکەتی؛ هندستاندا پەلسە وه قوشون بلەن توقنشوچی قزغن نامایشلار وه ئالیشولار، ئنقلابی حەرەکەتنی شو کوتەرلشی مسلسز دەرەجەدە زور قولاچ ئاتقاننی، چوقورلاشقاننی وه بەینەلخالق توسنی ئالغاننی کورسەتەدی.

هندستاننک پەنجاب ویلایتیدا 25 مک دیهقاننک قاتناشی بلەن بولغان زور میتینگنک ئوزی، موستەملەکە وه یارم موستەملەکە مەملەکەتلەردەگی دیهقانلار عامماسنک ئنقلابی روحی قاندایلغنی کورسەتەدی. شو میتینگدە مللی قونغرانک وەکلی نوتق سوزلەب یهر یوزیدە ئمپریالست بولماغان حکومەت یوق، دیگەندە، ئاللاهان ئوتنک سوزینی بولب: «یوق، ئمپریالزم بلەن کورەشوچی بر مەملەکەت بار. بو - شورالار ئتتفاقی» دیـب قچقردی.

ئوسب باروچی جاهان تەگلگی، ئشسزلک زەمنیدە وه کەپتەل مەملەکەتلەریدەگی ئشسزلەرنک ئاحوالی یامانلاشا یاتقان چاقدا، س س س ر - ئوز قوواتنی توقتاوسز ئوسدیرش وه مەحکەملەش، ئشچیلەر سنفنک ئورۆش دەرەجەسنی کوتەرش یولیدان باروچی بردەنبر مەملەکەتدر. ئو (س س س ر) کەپتەلزم ئجاتاسی ئچیدەگی مەشعەللەرکی بو مەشعەل بوتون دونیانک ئیکسپلەتەتسیە قلنوچی وه ئیزلگەن عامماسنی مەرحەمەتسز ئنقلابی کورەش یولغا، پرولیتار ئنقلابی یولغا چاقرادی. خوددا شو سەبەبلی، ئمپریالستلەرنک وه ئولارنک ئشچیلەر سنفی ئچیدەگی ئەگەنتلەری - سوسیال فاشستلارنک س س س ر گە نەفرەتی وه ئاچچقی شونچالق مەحکەمدر. بولار دەست ئەووەل، یهر یوزیدە بردەنبر پرولەتار دیکتاتوراسی باشاوچی مەملەکەتنی بوغوش ئوچون مەحکەم برلەشکەندرلەر.

بو یلغی برنچی مای قاتعی ئورۆشلارغا ئالب بارشدا، بولتورغی 1 نچی مای وه 1 نچی ئاوغوستدان وه بو یلغی 6 نچی ماردان هەم ئەهەممیەتلیرەک دەوردر. 1 نچی مای کونی کوچەلەریمزگە باش کوروک بولمشی، کوچلی وه کوچسز، بز غومەلاریمز وه ئوچەستکەلەریمزنی ئاچب بیربشی؛ عامماني موبلیزەتسیە قلش، ئورۆشدیرش وه کوچەگه چقارش قابلیاتیمزنی کورسەتمشی، کەپینەلزم ئستەحکامنی باسب ئالش ئوچون قاتعی ئورۆشغا قانچالق تاییار ئیکەنیمزنی کورسەتشی وه شو دەوردەگی ئنقلابی حەرەکەتنی تاغن هم بوقاریراق دەرەجەگه کوتەریشی لازم.

SSSR—çahan ьnqьlaʙь nьꞑ ocaƣь

Bytyn jer jyziniꞑ prəletərləri və mehnətkəşləri ʙu jьl 41-nci majnь-mehnət, kyrəş və ƣalaʙa kynini ʙəjrəm dьladьlar.

Şu qьzьl maj ʙəjrəmi endi tuƣьla ʙaşlaƣan caƣda, ʙurçuvazьja dunjasь, jə'nii-çьnajat və ьflaslьq, zorlьq va jalƣan, xьjanat və xaьnlьq dunjasь, mehnətkəşlərniꞑ zərʙdar kyni, ʙəjnəlxalq prəletərijətiniꞑ ʙirlik kyni, qьzьl ʙajraq, əşylə və kyrəş kyni ʙolƣan 1-nci majƣa nəfrət ʙildirdi.

Imperijəlistlər və sosьjal-xaьnlar ʙu jьlƣь 1-nci maj ʙəjrəmini həm ɵtə kətkən nəfrət ʙilən qarşь aladьlar. 1-nci maj ʙizniꞑ dyşmənlərimiz ycyn-ɵtkyr pьcaq. Imperijəlistlər və sosьjalfaşьstlar, mehnətkəşlərgə ɵz ʙəjrəmini ɵtkəzişgə jol qojmaslьq, şu ʙəjrəmni ʙuzьş ycyn ʙytyn kyci ʙilən tьrьşadьlar. Dyşmənlərimiz 1-nci majnьꞑ, ajnьqsa ʙu jьlƣь ʙirinci majnьꞑ nimə ekənini ʙilədilər.

Xoş, kəpitəlizm hakimlik qьlaturƣan məmləkətlərdəgi ʙirinci maj ʙəjrəmi qandaj şьarlar astьda ɵtədi?

Bu jьlƣь ʙirinci maj ʙəjrəmi ƣarʙ, Amrьqa və şarqdaƣь işcilər və mehnətkəşlər amması ortasьda ɵsiʙ ʙaruvcь jəꞑi ьnqьlaʙь kɵtərilişniꞑ vəzifələri ʙajraƣь astьda keskinləşiʙ ʙaruvcь çahan ьqtьsadьь təꞑligi şarajьtьda ɵtədi. Sosьjal-deməkrətlər, sosьjal-faşьzьmƣa qarşь, işcilər amması ycyn qat'ьь kyrəşyv ʙajraƣь astьda ɵtədi. Şu ammanь kəmfьrqalarьmьz tevərəgigə ujuşdьrьş və unь kəmfьrqalarьmьz rəhʙərligi astьda kəpitəlizmgə və unьꞑ mələjlərigə qarşь, eksplatətərlər və zalьmlar ymyr—ьdarasьnь qulatьş və çahan prəletər dektətərəsi ycyn kyrəşyvgə jənəldiriş ʙelgisi astьda ɵtədi. Kəmmynist internətsjənəliniꞑ səflərini məhkəmləş, Kəminterndəgi „sol" və unьꞑ opportunьzьmƣa qarşь qat'ьь rəvişdə kyrəşyv ʙelgisi astьda ɵtədi. Bəjnəlxalq prəletərijət ʙirligini kycəjtiiş, ʙəjnəlxalq prəletərləri və mystəmləkə quljarnьꞑ şora ьttьfaqь, jə'nii—çahan prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ ocaƣь ʙilən jaqьn və məhkəm alaqa ʙaƣlaş şora prəletər dəvlətini imperijəlistlər tamanьdan, Ruma papasь, jepiskəp Kenterʙerejskii və sosьjal faşьstlarnьꞑ fatьxasь ʙilən tajjarlanuvcь hərʙii hyçymdən hьmaja qьlьş alamatь astьda ɵtədi.

Nimə səʙəʙdən ʙizniꞑ dyşmənlərimiz kecə deməj, kyndyz deməj, ʙetidən ter aƣьzьʙ, şoralarƣa qarşь ʙirlik tyziş ystidə işləjdilər, dəhşətli qurallanьşlarьnь tajjarlajdьlar və şoralar məmləkətigə hyçym qьlьş ycyn qulaj fursatnь axtaradьlar?

Imperiljəlizm dunjasь və sosьjal-faşьst xaьnlar şora dəvlətini tuƣulƣan vaqtьda-naq, şora hakimijəti məhkəmləşkən ʙirinci jьllar da-naq mənfyr kəriʙ qaldьlar. Başьda Əꞑglijə, Amrьqa, Frənsijə və ʙaşqa çahan kəpitəlist ruhalarь turƣan halda 14 dəvlətniꞑ şora və dьjqanlar məmləkəti ʙilən qandaj və nimə ycyn kyrəşkənlərigə eꞑ jaxşь dəlildir. Ular şora məmləkətini jer jyzidən şipiriʙ təkişni; çahan prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ qьzьl majaƣьnь, ʙytyn prəletərlər və mehnətkəşlərniꞑ rəhʙəri və dostьnь əʙədii ʙuƣьş və ɵziʙ taşlaşnь istəgən edilər. Bьraq ʙu ularƣa myjəssər ʙolmadь. Dyşmənlərimizniꞑ qolь qьsqalьq qьldь. Şoralar ьttьfaqьnьꞑ işcilər sinfi mehnətkəş dьjqanlar keꞑ amması ʙilən ʙirlikdə və ʙytyn dunja məzlymləriniꞑ jardamь ʙilən, ʙəjnəlxalq prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ tajanьcь ʙolƣan SSSR degi şora ьdarasьnьꞑ məhkəmligini və prəletərdiktətərəsini saqlaʙ qaldьlar. Şundan soꞑ jəꞑi ьqtьsadь sьjasat ʙaşlandь. Dyşmənlərimiz, ʙizni tajaq ʙilən ʙolmasa, pyl ʙilən ezərmiz, deʙ ymid qьldьlar. Bьraq, həjxat ular ʙu ymidləridə jaꞑlьşdьlar. Şora hykyməti kəpitəlizm aldьda tiz cəkmədi. Əksincə şora ьttьfaqь, mehnətkəşlər amması nьꞑ məmləkəti, Lenin fьrqasьnьꞑ rəhʙərligi astьda, ʙəjnəlxalq prəletərlərniꞑ və çənyʙii Amrьqa, Afrьqa, Xьtaj, Hindistan və ʙaşqa mystəmləkə, jarьm mystəmləkələrdəgi məzlym xalqlarnьꞑ jardamь və mədədi ʙilən Lenin jolьdan, sosьjalьzm asasьda qajtadan quruş və kəpitəlizm eksplətətsijəsiniꞑ tamьrlarьnь suƣurьʙ taşlaş jolьdan ʙardь. Məmləkətni indystiriləş, qьşlaq xoçalьqьnь kəlxozlaşdьrьş, paxta prəgrəmməsini ʙəçəriş və kəllektifləş asasьda muşrumzornьꞑ sinf ʙolьʙ jaşavьnь tygətiş çəʙhəsidə ʙir ƣalaʙa ketidən ikinci ƣalaʙaƣa erişdi.

Mənə şu səʙəʙli, Kəminterniꞑ 6-ncь qonƣrada qaʙul qьlьnƣan prəgrəmməsi qujьdaƣьlarnь əjtədi: „**kəpitəlizmniꞑ ymymii təꞑligi şarajьtьda SSSR —eꞑ myhim amьldьr.** Bunƣa səʙəʙ, unьꞑ çahan kəpitəlizm sistemasidən əçrəliʙ, jəꞑi, sosьjalьzm sistemasidəgi xoçalьqnь qurьşьƣьna ʙolmaj, ʙəlkii unьꞑ ymymən favquladda zor ьnqьlaʙь rəlini, prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ ʙəjnəlxalq hərəkətidə, ʙytyn dunja prəletərlərini hakimijətini qolƣa alьş ycyn ilgəri juʙaruvcьlьq rəlini ʙəçərişdir. Bu rəl, işcilər sinfi kəpitəlizmni qulatьşƣa-qьna eməs, ʙəlkii sosьjalьzm quruşƣa həm qaʙьl ekənigə çanlь mьsaldьr. Bu rəl—ʙytyn dunja millətləri ortasьdaƣь ʙuradarlьq munasaʙatlarьnь sosьjal şora çymhyrijətləri ьttьfaqьda gəvdələndiriʙ kərsətədi. Bu rəl—ʙytyn dunja mehnətkəşlərini ʙirləşkən çahan sosьjalьzьm xoçalьqьda ь q t ь s a d ь ь çihətdən u j u ş d ь r ь ş nəmynəsidir, kii hakimijətni qolƣa alaçaq. Çahan prəletərijəti şu xoçalьqnь quruşь lazьm". (Kəmintern prəgrəmməsi 91-nci ʙet).

Prəletərijət tamanьdan ojnalьşь lazьm ʙolƣan əhə şu ʙyjyk rəlini dostlarьmьz-qьna eməs, dyşmənlərimiz həm jaxşь ʙilədilər. Imperijəlistlər və sosьjalfaşьstlar, çahan prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ tajanьcь ʙolƣan SSSR niꞑ kyndən-kyn, ajdan-aj ɵsə və məhkəmlənəjatqanьnь çydə jaxşь hьsaʙƣa aladьlar. Jutuqlarьmьz, cunancь: zavod, fəʙrik, sovxoz və kəlxozlarьmьz qanca kəp ʙolsa, məmləkətimizdə mədənii ьnqьlaʙ qanca kəp ornaşsa, ʙətrək və kəmʙaƣallarƣa tajanƣan və muştuzorƣa qarşь qat'ь hyçym ɵtkəzgən halda işcilər sinfiniꞑ orta dьjqanlar ʙilən ьttьfaqь qanca kəp və jaxşь məhkəmləşsə, şora ьttьfaqь şuncalьq kycli ʙoladь, çahan prəletər ьnqьlaʙьnьn ьhtьmallarь və myddətləri şuncalьq jaqьnlaşadь, kişi kycidən fajdalanьş və kəpitəlizm ьdarasь şuncalьq tez ʙitədi.

Beş jьllьq plan hazьr şarqnьꞑ işcilər amması və məzlym xalqlarь ortasьda leninizmni tarƣьʙ qьlaturƣan ʙujuk eꞑ quraldьr. Alьꞑ endi, SSSR niꞑ əçrəlməs qьsmь ʙolƣan şoralar şarqьdaƣь gegənt işlərni, axьr, ʙu nərsə dostlarьmьz jyzidə zavьq tuƣdьrmajdьmь, axьr, u mehnətkəşlər ammasьnь, ajnьqsa ʙizgə qoşnь ʙolƣan şarq məmləkətləri və Avropadaƣь mehnətkəşlər ammasьnь ьnqьlaʙьşlatьraturƣan qudrətli amьl eməsmi? — əlʙəttə, şundaj.

SSSR millətləriniꞑ mehnətkəşləri ortasьdaƣь ʙuradarlьq ьttьfaqь, həmdə 7-nci ьttьfaqcь çymhyrijət—Taçikistannьꞑ tyzilişi,—millii teksiliкni və zərʙdar prəletər internətsijənəlizmni eꞑ jaxşь kərsətyvci ʙu nərsə həm — prəletərijət ɵz məmləkətləridəgi millii məs'ələni leninizmgə muvaьq həl qьlьş ycyn kyrəşyvi və jəꞑişi lazьm ʙolƣan maqsadnьꞑ jolьnь jarьtaturƣan məs'ələrdir.

Ьnqьlaʙьmьznьꞑ ʙyjyk təçriʙələridən, SSSR dəgi sosьjalьzm qurulьşьnьꞑ təçriʙələridən qandaj-ƣьna caranь alьʙ qarasaꞑьz həm, ʙu cara—cet ellərdəgi dostlarьmьznьꞑ ьrada və ƣajratьnь kyrəşkə, ɵziniꞑ əʙədii dyşmani —kəpitəl ystidən ƣalaʙa hasьl qьlьşƣa myʙlezətsijə qьluvcь amьldьr. Alьꞑ məsələn, sosьjalьzm musaʙaqasьdaj ʙir məsələni. Axьr sosьjalьzm musaʙaqasь və zərʙdarcьlьq—milijən və milijən mehnətkəşlərni sosьjalьzm qurulьşьƣa tartьş ycyn jardam ʙerəjatqan ʙyjyk təçriʙə eməsmi? Axьr, ʙu təçriʙədən ʙəjnəlxalq prəletərijəti, ɵz məmləkətləridəgi kəpitəlizmni qulatьʙ, ɵzləriniꞑ prəletərijət diktətərəsini qurƣac fajdalanmajdьlarmь? Əlʙəttə, şundaj.

Bьraq, ʙular həmməsi ʙizniꞑ həmməmizni, jə'nii—SSSR niꞑ, çahan prəletər ьnqьlaʙьnьꞑ ocaƣь ʙolьş kəʙi ʙyjyk rəli və məmləkətimizdəgi sosьjalьzm qurulьşьnьꞑ eꞑ ʙyjyk təçriʙəsi niməgə m ə ç ʙ y r q ь l a d ь? Indystiriləş, qьşlaq xoçalьƣьnь kəlxozlaşdьrьş, paxta qrəgrəmməsini ʙəçəriş, mədənii ьnqьlaʙ və kəllektifləş asasьda muştumzərnьꞑ sinf ʙolьʙ jaşavьnь tygətiş ʙavьdaƣь jutьqlarnь taƣьn həm kəprək mystəhkəmləşgə məçʙyr qьladь. Keskinləşkən qattьq sinfii kyrəş şarajьtьda kəpitəlist unsurlarƣa hyçymni taƣьn həm muvaffaqьjatlьraq alьʙ ʙarьşycyn ʙətərk və kəmʙaƣallarƣa tajanƣan halda, işcilər sinfiniꞑ orta dьjqanlar ʙilən ьttьfaqnь taƣьn həm məhkəmləşgə məçʙyr qьladь. Məmləkətni sosьjalьzm asasьda qajtadan quruş işigə mehnətkəşlər amması taƣьn həm kəprək tartьş və şu ammanь Lenin ʙəlşevik kəmmynist fьrqasь və unьꞑ mərkəzqomьnьꞑ zərʙdar ʙajraqь astьƣa toplaş ycyn məçʙyr qьladь. S S S R də jaşavcь millətləi ʙilən ʙəjnəlxalq işcilər amması və mystəmləkə həm jarьm mystəmləkələrdəgi məzlymxalqlar ortasьdaƣь internətsijənəl munasaʙatlarьnь taƣьn həm kəprək məhkəmləşgə məçʙyr qьladь.

Bytyn jer jyzidəgi mehnətkəşlər ammasьnьꞑ S S S R gə — çahan prəletər ьnqьlaʙьnьn ьlƣarьƣa nisʙətən məçʙyrijətləri qandaj? Bunƣa kəmintern prəgrəmməsi qujьdaqьca çavaʙ ʙerədi: „S S S R ni ɵziniꞑ ʙirdən ʙir vətəni deʙ ʙilgən ʙəjnəlxalq prəletərijəti ɵz tamanьdan, ɵz ƣalaʙalarьnьꞑ eꞑ myhim tajanьcь və ɵziniꞑ ʙəjnəlxalq mьqjasьda azad ʙolьşnьꞑ eꞑ ʙaş amьlь ʙolƣan şu məmləkətgə nisʙətən, undaƣь sosьjalьzm qurьlьşьnьꞑ jutьqlarьƣa jardam qьlьş və unь kəpitəlist dəvlətləriniꞑ hyçymidən hьmaja qьlьş lazьm".

1—nci majnьꞑ zərʙdar kynidə ʙytyn dunja prəletərləri ʙir-ʙirigənьda qьlaturƣan ʙukyndəSSSR və ʙytyn dunja mehnətkəşlər amması, sosьjalьzm qurulьşьnь taƣьn həm kəprək məhkəmləş, şoralar məmləkətidəgi kəpitəlizm ildizlərini taƣьn həm kəprək julьʙ taşlaş, unьꞑ mudafaaƣa quvatьnь kycəjtiriş və kəpitəlizm həlakətini jaqьnlatьş ycyn ɵzigə qatьq və'də ʙerəçəkdir.

Şadьlof.

تۇركسيب

تۇركسيب قاهرامانلارىغا سەلام وە ئالقىشلار

Sьmafor acьq

ئاينا بولاق يولىدا

قاسقۇدۇق 27 - ئەپرېل (ئۇز ماخسوس مۇخبىرىمىزدان).

يۇز كىشىگە ئايرىم رەۋشدە ئىنعام بېرىلدى. بىناكارلىك باشلىغى شاتىفا ملّلى قازاق كىيىمى تارتىق قىلىندى. جەت ئەللەرگە بارىش ئۈچۈن 5 تە وە شورالار ئىتتىفاقىغا سەفەر ئۈچۈن 20 تە عىلمى كەمەندىروفكە ...

ئى. ئا. زىلىنسكى

تۇركسيب - بىزنىڭ فەخرىمىزدىر

تۇركسيب قۇرۇلىشىنىڭ پىلانىدا كورسەتىلگەن واقتدان ئىلگەرى ئىشلەنىپ تامام بولىش فەكتى، ئۇلۇغ سىياسى ئەهەمىيەتكە ئىگەدىر. بۇنداي ئۇلۇغ ئىشنىڭ مۇوافاقىيات بىلەن ...

بۇنداي ئۇزاق ئولكەسىدە يەڭى قۇرىلىشنى ئوعدىرامىز. بۇ بىناكارلىك، ئىشچىلەر دەولەتى مەزلۇم ملّلەتلەرگە نىمەلەر كىلتىرە ياتقانىنى وە ئۇلارغا ئىمپېرىيالىستلەر حاكىملىگى نىمەلەر ...

قالاق ملّلەتلەرنىڭ حاقىقى تېڭسىزلىكلەرىنى توگەتىش دەمەك ئەوۋەل، ملّلى جۇمهۇرىيەتلەردەگى خوجالىقنىڭ كەڭتە سۇرعەت بىلەن ئوسىشىگە ئاساسلانىش لازىم. تۇركسيب قازا- ...

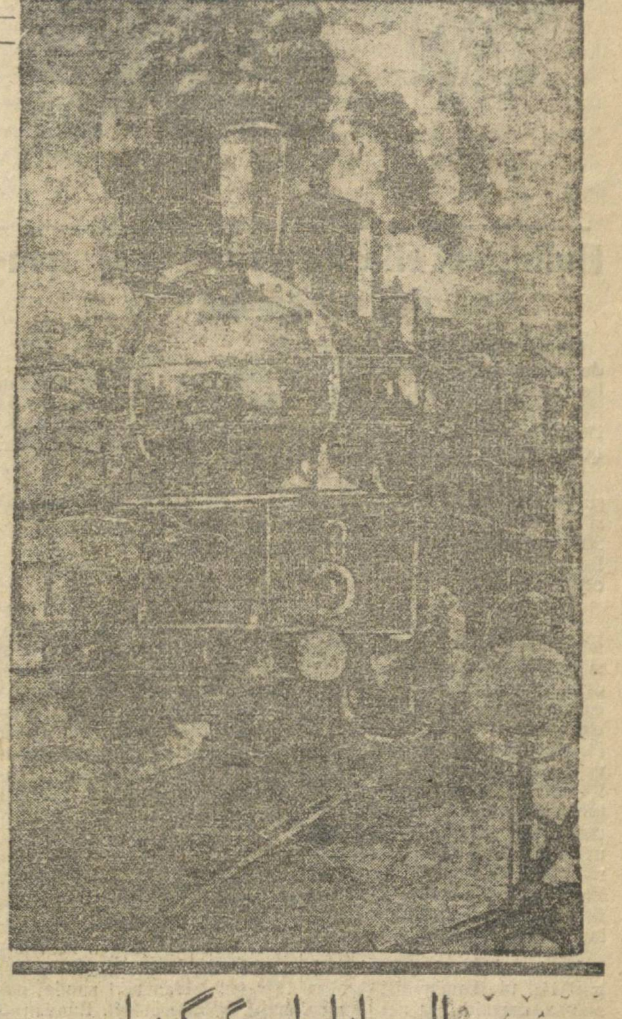

ئىميانلارىنى قانچا توگەل سەفەربەرلىككە ئالىنىب تۇركسيبكە عالاقالى بو مەسئەلەلەرنىڭ حەل بولىشىغا قانچا كوب ئەهەمىيەت بىرسەك، بو نەرسە شونچالىق ياخشى ئىشلەنەجەك.

كوتەرەدى! قوشنى مەملەكەتلەر خالقى ئاراسىدا هەم ئۇنىڭ ئىعتىبار وە ئەهەمىيەتىنى يۇقارىلاشدىردى. شورا ئىتتىفاقىنىڭ، خىتاي وە هىندىستان بىلەن چىگەرەداش بولغان ...

سوسيال ساناعات گىگەنتلەرى

تورکسيبنىڭ بارچا بىناكارلار كولليكتيفىگە مىنەت قىزىل بايراغى نشانى بېرىلدى

ر. س. ف. س. ر. مەركەزى ئىجرائىيە وە خالق كومىسسارلەر شوراسىنىڭ قارارى

1930 نچى يىلنىڭ 1 نچى مايىدا توركستان - سىبىر تيمىر يولىنىڭ شىمالى - جەنۇب ئۇچاستكالەرىنى بىرگە قوشۇ ئىشلەرى توگەتىلىب، بو يولدا توختوسىز قاتناۋ باشلانادى. يەڭى قۇرۇلماقدا بولغان بىر ...

تۇركسيبنىڭ مۇوافاقىيات بىلەن ئىشلەشىنى تەئمىنلەيىك

يەڭى يولنىڭ ئىشى ئىجتىماعى يەڭى يولغا قويىلسىن

تيمىر يولچىلار سايۇزى مەركەزى قومىتاسىنىڭ پىرېزىدىيومى توركسيب تەشكىلات بيوراسى رەئىسى كوستفىنىڭ يەڭى يولنىڭ كەلەجەكدەگى ئىشلەرى توغرىسىدا داقلادىنى ئىشىتىب توركسيبدەن كوپرەك فاي- ...

ئۇچۇن 1.200 تە ئىشچى يوبارىسىن. بوندان باشقا تيمىر يولچىلار مەركەزقومى يېرلى خالقدان هونەرمەند ئىشچىلەر، مەئمورىيەت وە تېخنىكى ئىشچىلەر تاييارلاش ئۇچۇن بىر قاتار قورسلار ئاچىشنى مۇناسىب كورەدى.

تەئمىنلەش حاقىدا حالق ماۋدا كومىسسارلىگى بىلەن مىحنەت موداغاغا شوراسىغا مۇراجاعات قىلىشغا قارار بىردى. مەركەزى ئىشچىلەر سىكسىيەسى ساۋدا ئىشلەرىنى رىۋاجلانتىرىش ئۇچۇن ئىيك ئاز بولغاندا بىر يارىم ...

... ئوزى - جاي، مەكتەب وە دولالاش ئىشلەرىگە بېرىلەتورغان ئاقچانى كوپەيتىرشنى تەكلىف قىلادى. تەشكىلات بيوراسى بىر ئاي ئىچىدە ئوزى - جاي، مەكتەب وە كەسەلخانالارغا حاقىقى ئىحتىياجنى بېلگىلەسە. 15 نچى مايدان قالدىرماي بىناكارلىك ئىشلەرىنى باشلاسىن. شونىڭ بىلەن بەرابەر ئوزى - جاي، مەكتەب وە كەسەلخانالار سالىش ئۇچۇن بېلگىلەنگەن ئاقچالاردان تېگىشلى دەرەجەدە فايدالانماغانىنى كورسەتدى.

توركسيبنى ئاۋقات، مال بىلەن تەئمىنلەش ئىشى ياخشى بولغا قويۇلغان ئېمەس، مەسەلەن، يىلنىڭ ...

... تۇرغىسىدا ئىلگەرىدە بېلگىلەنگەن ئىشلەرنىڭ قايتادان كورب چىقىشنى تەلەب قىلادى. توركسيب بىر كىيچە كوندوزدە ئىلگەرىدە بېلگىلەنگەن 6 جوفت پويېزد ئورنىغا 13 جوفت پويېزد ئوتكەرىشى لازىم.

تيمىر يولچىلار مەركەزى قومىتاسى توركسيبدە هونەرمەند ئىشچىلەر وە تېخنىكى مايالار توغرىسىدا حازىردا - ناق كوچلى ئىحتىياجلارنى كورسەتىب ئوتەدى. ئىستەنسەلەر ياخشى كېڭەيتىرىلگەن، دېپولار موكەممەللەشتىرىلگەن ئېمەس. ئوى - جاي مەكتەب وە كەسەلخانا بىناكارلىقلارى تېگىشلى دەرەجەدە ئېمەس. يېرلى ...

مايالار تاييارلاش ئۇچۇن چارالار كورىلسىن. تيمىر يولچىلار مەركەزقومى يولدا مەدەنى ئىشلەرنى كوچەيتىش ئۇچۇن بىر قاتار چارالار بېلگىلەيدى. پرېزىدىيوم بو ئىش ئۇچۇن 100 مىڭ سوم بېرىب، سايۇزنىڭ مەدەنى ئىشلەرى ئۇچۇن يارىم پەرسەنت ئارتىق پول بىرىش مەسئەلەسىنى يوللار خالق كومىسسارلىگى ئالدىغا قويدى. توركسيبدە مەدەنى ئىدارالارنىڭ يوقلىغىنى ئىعتىبارغا ئالىب، قازان تيمىر يولىدان توركسيبگە 2 قلوب - ۋاگون يوبارشنى وە بىر ئاي ئاراسىدا تاغىن 2 تە شۇنداي ۋاگون يوبارشنى لازىم كورىدى.

... بىرنچى يارمىدا مال ئاۋقلنى كىلتىرىش پىلانى 60 پرەسەنت بەجەرىلمەي قالدى. پرېزىدىيوم يوللار خالق كومىسسارلىگى بىلەن بىرلەشىب يولنى ...

... هەم دۇرۇست يولغا قويىلماغان. يوللار خالق كومىسسارلىگى بىرىنچى نەۋبەتدە باشقا جايلاردان توركسيب ...

> ئاۋروپا وە ئامېرىقانىڭ ئىلگەرى تورغان تېخنىكەسىنى س.س.س.ر.گە كوچىرەيىك. جەهان تېخنىكەسىنىڭ مۇوافاقىياتلارىنى سوسىيالىزم خىزمەتىغا قويايىق!

... 5) توركستان - سىبىر تيمىر يولىنىڭ ئىشلەرىنى تېخنىكە جەهەتىدەن مۇۋافىق يولغا قويىش وە ئۇنىڭ ئۇچۇن تارماق يوللار سالىش ئىشلەرى مۇمكىن قادار تىز مۇددەتدە بەجەرىلسىن.

بوتون روسىيە مەركەزى ئىجرائىيە قومىتاسىنىڭ رەئىسى: م. كالينىن.

ر. س. ف. س. ر. خالق كومىسسارلەر شوراسى رەئىسىنىڭ ئورونباسارى: ئا. كىسىليف.

مەسكەۋ كرېمل. 1930 يىل 19 ئەپرېل.

KƏPITƏL MƏMIƏKƏTLƏRIDƏ ЬNQЬLAB OTЬ JANA JATЬR

kişənlənib, turmalarqa taşlanqan və qanlь faşьzьmnьŋ qurbanlarь, çahan ɵktəbirinin kyrəşyciləri bolqan sinifi buradarlarьqa pьralьtarьjat salamь!

قانخور فاشیزم قوربانلاری، تورمەلەرگە تاشلانغان، کشەنلەنگەن سنفی بورادارلاریمزغا -جاهان ئوکتەبرینڭ کورەشچلەریگە پرولیتار سالامی!

Bultur cet ellərdə birinci maj qandaj ɵtkən edi?

Birinci maj kynləri Germənijədə həmmədən qanlь ɵtdi. Berlin şəhəri qamal halьda qьlьndь. 1-nci majdan 3-nci majqaca Berlində ɵldirşlər, tajaqlaş və qolqa alьşlar davam qьldь.

Rəsmii mə'lymatqa qaraqanda, şu yc kyn icidə Berlində 19 kişi ɵldirilib, 35 işci qattьq və 200 işci bundajьraq jərələngən. Pəlisə işcilərgə partlajturqan oqlar atdь.

Qolqa alьnqanlarnьŋ sanь 2 miŋdən artdь, Bularnьŋ həmməsi tyrmələrgə jubarьlьb, „grəzdənlik tincligini buzuş" və qozqalan qьlьş „da əjiblənib sodqa berildilər. Birinci majkynləri Pəlşədə həm aq terrərnin javvəjlьqlarь bilən ɵtdi. Icki vəzirlik maxsus birinci maj ьştabьnь tyzdi. Bu ьştab hərbii plan tyzib, barca pəlisəni səfərbərlikgə uzaq jerlərdən sanaat mərkəzləriga əskərlər caqьrdь. Faqat bir Varşavnьŋ ɵzidə-ginə 2500 pəlisə, iki atlьq iskədrən və əfisərlər məktəbi səfərbərlikgə alьndь.

1-nci majdan bir necə kyn ilgəri 100 tə kəmmynist qolqa alьnьb, qamaldь. 1-nci majda Varşavda bir jyzdən aşьq kişi jərələnib, bir necə jyz kişi qamaldь.

***

PARЬZDA 1-nci maj aldьdan 3287 kişi qolqa alьndь. Bunqa qaramaj minŋlərcə işcilər Parьz tevərəgidə namajьşlar qьldьlar. Lanejda kancьlar ɵzlərigə hyçym qьlqan çymhyrijətci gvərdijəni dəfi'qьldьlar. Lьlajda 4000 namajьşcь atlьq əskərnin hyçymigə qarşьq qьldь.

***

TƟKIJƟ. Ijəkagama və Japonьja nьŋ başqa şəhərləridə birinci maj təntənələri pəlisənin məhkəm nəzarəti astьda davam qьldь. Faqat bir Təkijə şəhəridə 3 miŋtə pəlisə səfərbərlikgə alьndь. Metingdən kejin şəhər kəcələridən on minŋlərcə namajьşcьlar səf tartьb ɵtdilər. Toquşmalar həm bolьb 150 kişi qamaldь.

***

Qoşma Amrьqa çymhyrijətləridə meting və namajьşlar çydə ruhlь ɵtdi. Nьju-Jorqda kəmfьrqa tamanьdan tyzilgən namajьşqa 20 miŋ kişi iştirak qьldь. 1916-nci jьldan beri bundaj namajьş bolmaqan edi. Bundan 40 jьl ilgəri bir necə namajьş bolqan Cekagonьŋ Sen bazarьda uluq bir namajьş bolьb etdi.

Birinci majqa tajjarlьq

FRANSIJƏ KƟM-FЬRQASЬNЬN XЬTABЬ

PARЬZ, 26 əprel. „Jumanete" gəzitəsidə kəmfьrqa və ьnqьlabьь kəsəbələr şorasьnьŋ xьtabь basьldь.

Xьtabda bytyn çahan ьqtьsadь təŋligi nətiçəsidə Frənsijədə həm bir talaj işxanalarnьŋ azajqanь və kəp sanaat na'larьda işcilərnin bytyn həftə işləməgənləri kərsətilədi. Bazar ycyn kyrəş uruşqa tajjarlьqqa əjlnəjatьr. Frənsijə soŋqь jьlda ɵzinin hərbii bydçətini bir jarьm milijard frank artdьrdь. Bir necə jьldan kejin barca kəpitəl məmləkətləridən ilgəri ɵtib ketəçək şoralar ьttьfaqьdaqь qurьlьşlarqa qarab, ɵlym təşəgidə jatqan kəpitəlizm şoralar ьttьfaqьqa qarşь uruşqa tajjarlana jatьr.

Xьtab, barca, burçuazьja və sosьjal-demokratlər matbuatь tamanьdan şoralar ьttьfaqьqa qarşь başlanqan nutqda Frənsijədən şora vəkalətxanasьnь həjdəş planlarь, Rumanьja və Pəlşə ni Frənsija quralları bilən tə'minləş şoralarqa qarşь tajjarlьqь keriş nьşanlarь bolqanьn kərsətədi. Xьtab Frənsijə prəletərijətnin kyrəş təçribələrini esgə tyşirib 1-nci majda ymymii iş taşlaşqa caqьradь.

nin birinci maj namajьşlarьnь kəmmynistlər namajьşьdan əçrətiş ycyn pəlisənin eŋ qat'ьь caralar kərişdən saqlanmasьqьnь bildirdi. Bulturqь birinci majcьlar rajonьqa bir talaj pəlisə kyci jubarьlaçaq.

Sergibel bildirdi: „pəlisə kycini işlətiş ycyn bir necə kişinin ɵlişini kytib oltьrьş kerək eməs. Pəlisə faqat ɵzinin sanь bilən çymhyrijətnin kycini kərsətəturqan dərəçədə cьqьş qьlsьn. Kəmmynist matbuatь bundaj caranь pəlisə ьqvasь atasa həm bu iş bəçəriləçək".

„Velt əm Əbend" gəzitəsi bytyn Germənijə hykymətinin vьlajat hykymətlərigə ьnqьlabьь təşkilatlarqa qarşь quvqunnь kycəjtişgə bujruq bergənini jazadь. Kəttə şəhərlərnin pəlisə başlьqlarьqa birinci maj kəmpənijəsi ycyn maxsus tə'limatlar berildi. Bunьŋ nətiçəsidə Berlin və başqa şəhərlərdə qolqa alьşlar kycəjdi. Lejpsig və Drezdində kəmfьrqanьŋ birinci maj xьtabnamasьnь basqan kəmmynist gəzitələr musadara qьlьndь. Məgdebyrg pəlisəsi Lejpsigdə jaşlar namajьşьda iştirak qьlьb jərələngən 2 kişini qolqa aldь. Berlində kycli pəlisə tədəsi qьzьl frontcьlar sajuzьnьŋ taqьq qьlьnьşьqa narazьlьq qьlьş məçlisgə basьb kirib tinty qьldь. Drezdəndə pəlisə kəmsəməl məçlisigə iştirak qьlqan 30 kişini qolqa aldь.

1-nci maj namajьşlarь taqьq qьlьndь

BERLIN, 26 əprel. Saksonьja hykyməti Lejpsig və unьŋ ɵkrygidə birinci majda məçlis və namajьşlarnь taqьq qьlaturqan bujruq cьqardь.

Maj kynidə ymymii iş taşlaş

PEJPIN, 26 əprel. Şanxajda iş taşlaş hərəkəti ɵsib barajatьr. 1-nci majda ymymii iş taşlaş bolaçaqьnь taxmьn qьladьrlar.

Tьjan Sьzьndaqь bir qatar Xьtaj məktəblərinin istydəntləri 1-nci majda oquşnьŋ toxtalьlьşьnь tələb qьlьb namajьş qurdьlar.

Germənijə pəlisəsi birinci maj kynləri ycyn səfərbərlikgə alьndь

BERLIN, 27 əprel. Berlin pəlisə başlьqь Sergibel matbuat vəkillərigə sosьjal-demokratlər-

Frənsijədə nimələr jazadьrlar

PARЬZ, 27 əprəl. Frənsyz gəzitələrinin kəpincəsi Varşavdaqь vəkalətxanaqa jaman qasd toqrьsьda Pəlşə matbuatlarьdan alqan xabarlarьnь basьb ɵzləri hec bir tyrli şərh berməjdilər. Faqat bir teskərici „Tan" gəzitəsi „şoralar matbuatь bomba tapьlьş munasabatь bilən jaman qasdnь ьqva bilən uruş cьqarьş sanab kəttə kəmpənijə acdь" deb jazadь.

Şora konsylxanasьqa jaman qasd

VARŞAV, 27 əprel. Gəzitələrnin xabarlarьqa qaraqanda, Livofda şora konsylxanasьnь partlaştьrьşqa tajjarьq kərəturqan jəni terrər təşkilatьnьŋ a'zalarь qolqa alьnqan.

روبینشتەین

کەپیتەل مەملەکەتلەردەگی ئشسزلەر قاندای یاشایدیلار؟

ئوزبیکستان موپرینڭ بارچا ئاعزالاریغا!

یاشاسن، ۋ. ك. پ (ب)!

یاشاسن کوممونست ئنترنەتسیەنەلی!

ئوزبیکستان موپرینڭ مەرکەزقومی

تورمە ئوستدە قزیل بایراق هلپیللەدی

(پولشا تورماسدا 1 نچی مای)

بز 1 نچی مایئی بەیرەم قلشغا جودە غایرات بیلەن تاییارلاندق.

TERROR

(ئاق تیررورنڭ حسابات)

قامالغانلار 137.505 کشی.

سورگونگە یوبارلغانلار 671 کشی،

ئویلەری ئویسکە قلنغانلار 88.583 کشی.

بالالارغا قارشی ئاق تیررورلار

JAŞASЬN KOMMUNIST BӘJNӘLMILӘLININ LENIN BIRLIGI

ساناعات وه ماليا پلاند ئۇچۇن كۇرهشهيك

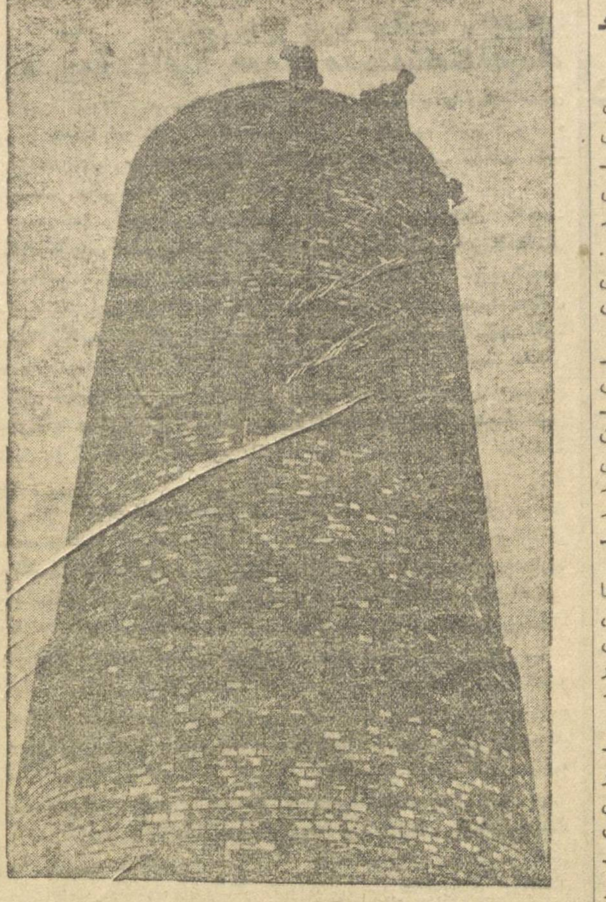

Taşkənt və Qazaqьstannьŋ erçar rajonlarь cegərəsidə cələ qazaq arьqьnьŋ suv taqsьm qьlaturqan taqanь bitib suv qujьldь.

نيفت چقارش سورعهتد تيزلهتدلسن

... ئستونوك وه باشقا نهرسهلهر كېلـ تىرش توغرسىدا تهكشلى ئىدارالار قاشىدا مهسئهله قوزغادى. بولارنىڭ عومومى سوممهسى بر مليون سومغا بارادى.

Beş jьllьqnь tərt jьlda вəçərəmiz

Ortaq Lьpatof maqalasь

1930-nci jьlnьŋ 1-nci majьnь biz - kəpitəlizm stəвilizətsijəsiniŋ jemirilə вaşlaşь, вytyn dunьjada ьnqьlaвь hərəkətniŋ əsişi və SSSR də вyngəcə misli kərilməgən dərəçədə sosьjalьzm qurulьş syr'ətiniŋ əsişi şarajьtьda qarşь alamьz. Sosьjalьzm qurulьşьda qazanqan çydə kəttə jutuqlarьmьz. sosьjalьzm qurьş 5 jьllьq pьlanьnь tərt jьlda, əlвəttə вəçərərmiz, degən ьşanьcnь вizdə toqdьradь.

Eŋ qьsqa вir fyrsət icidə, вuruŋqь zamanlardan qalqan şəkillərdən sosьjalьzm şəkligə kecməkdə вolqan qьşlaq xoçalьqьmьzda texnikə və işləв cьqarьş asaslarьnь mystəhkəmləş, məmləkətimiznin mudafaa kycini artdьrьş, kəpitəlizm məmləkətlərini quvьв jetiş və ozьв ketiş, hər çihətdən tajjar вolьв, kəpitəlizm dunьjasьqa qarşь qatьь kyrəş ycun, ьxtьjarьmьzdaqь vaqtьnca tinçlik dəvridən mymkin qadar jaxşь fajdalanmaqьmьz zəryr. Sosьjalьzm qurulьşьnь rьvaçlantьrьş syr'ətini mənə şy joqarьda kərsətilgən ahvallar tələв etədi.

1929-30-nci jьlnьŋ 1-nci jarьmьda hasьl вolqan dəstləвkii jəkənlər, sosьjalьzm qurulьşьdaqь syr'ətnin əsişi gujakim kəməjişi toqrьsьda oŋ və „sol“ murasacьlarьnьŋ nazarьjatьnьtarumar qьldь. Beş jьllьq plan вojunca, şy jьl icidə sanaat tamanьdan işlənib cьqarьlaturqan mahsulatnьŋ əsişi 21 jarьm prəsənt təşkil etişi kerək edi. Haqьqatda esə, ətkən jьlnьŋ 1-nci jarьmь jəkənləri вilən teŋləştiriв qaraqanda, şy jьlnьŋ 1-nci jarьmьda jerik dəvlət sanaatь tamanьdan işlənib cьqarьlqan umumьь mahsulatnьŋ 28,8 prəsənt əskənini kərəmiz. Вьraq вy gina ɜiz ycyn jetərli eməs. Bir jьllьq işləв cьqarьş planь 28,8 prəsənt eməs, вəlkii 32 prəsənt aşьq mahsulat işləв cьqarьşьmьznь tələв qьladь.

Sosьjalьzm musaвaqasьnьŋ 1 jьllьqь mynəsəвəti вilən вizdə hazьr, şy jьlnьŋ 1-nci jarьmьda sanaat-malьja planьnьŋ вəçərilişini tekşiriş işləri, ketə jatьr,

Qolьmьzdaqь dəstləвki mə'lymatlar вir qatar karxanalarda kəttə kəmcilik və jetişməvcilikler вarlьqьnь kərsətədilər. Bə'zi karxanalar kejngijьllar icidə вy sahada sezilgən kəmciliklərni jolatьş, вə'ziləri şyngə jaqьnlaşьş pəjtigə kirdilər. Bə'zi karxanalar esə вy kəmciliklərni jəqatьş işigə həli kirişkən amaslər. Вy işdə arqada qalqan karxanalar, Өzвekistan kəmmynist (в) lar fьrqasьnьŋ 5 nci qurultajь və Вytyn ьttьfaq kəmynist (в) fьrqasьnьŋ 16-nci qurultajьqaca вy sahada sezilgən kəmciliklərni jeqatarlar, deв вiz ьşanamьz. **Plannь aşьq вəçəriş ycyn, taqьn həm yjyşkənrək вolьşьmьz, əsəв, mejə və musqullarьmьznь taqьn həm çiddiirək işlətişimiz, ьhtьra'сьlьqnь taqьn həm keŋrək kələmdə rьvaçlantьrьв, fajdalь ьhtьra'larnь Tezrək əmalgə aşьrьşьmьzlazьm.**

1929-nci jьlnьŋ 29-nci əprelidən ь'tьвaran, „5 jьllьqnь 4 jьlda“ şь'arь astьda fəвrikə və zavudlarda sosьjalizm musaвaqasь keŋ kələmdə avç alьв ketdi.

Sosьjalazm musaвaqasьnьŋ ammavьь rəvişdə rьvaçlanьşь və işcilər ammasьnьŋ mehnət çəвhəsidə qahramanlьq kərsətişi—kəsəвə təşkilatlarь və xьçalьq ьdaralarьdaqь işcilərnin rəhвərlik qьla вilməslikləriga вarьв taqaldь. Işcilər amənəsьnьŋ вy sahadaqь əstəjdil hərəkəti kəp vaqьtda tərələrcə, rəsmii parad (təntənələr) вilən almaştьrьldь Sosьjalьzm musaвaqasь вojьnca anьq vəzifələrnin işcilər aldьda qojьlmaslьqь faalьjat dərəçəsini kəməjtiriş вilən вirgə, ammada səfərвərlikdən qajtьş tujqusьnь vyçydgə keltirədi. Mənə вyniŋ ycyn sosьjalьzm musaвaqasь və zarвdarlьqnьŋ taqьn həm rьvaçlanьşьqa вaqlьq вolqan işlərnin həmmə вaвlarьnь jəŋidən tekşiriş вilən вirgə, zarвdarlar gyryhigə jəŋidən jəŋi işcilərni tartьв—işləв cьqarьşnь jaxşьlaş, işləв cьqarьşda naвudcьlьqlar вilən kyrəşni jaxşь təşkil etiş ycyn вytyn kycni sərf qьlmaqь lazьm.

Işniŋ mənə şy tamanьqa—sosьjalьzm musaвaqasь, zarвdarlьq və sanaat—malьja planьnьŋ вəçərilrşini tekşirəci işcilər çydə kəttə dьqqat qьlьşlarь zəryr.

Sosьjalьzm musaвaqasьda, işcilərnin ajrьm gyryhləri ortasьda вolqan tərtiвsizlik və usulsьzlьq hec keciktirilməsdən jopatьlьşь kerək. **Fyrsətni hec qacьrmasdan, musaвaqacьlarqa anьq vəzifələr tapşьrьş həmdə iş planьnь tsexgəginə eməs, вəlkii dəstgahqaca alьв вarьв jetkiziş lazьm.**

Işcilər sinfiniŋ işləв cьqarьş sahasьda kərsətə jatqan syr'əti tamanьdan kəsəвə işcilərigə və xoçalьqcьlarqa qojqan tələвi tola rəvişdə rahвərlik вilən tə'min etilişi zəryr. Işcilər ummasьnьŋ işləв cьqarьş вavьuaqь faalьjatьqa kəsəвə sajuzlarь jolвaşcьlьq qьlьв, mənə şy faalьjatnь—sanaat—malьja pьlanьnь вəçəriş, mehnət ynymini kətəriş mahsulatnьŋ sifətini jaxşьlaş, tən narxьnь kəməjtiriş və işləв cьqarьşnь ьxcamlaş tamanьqa çunatьşlarь lazьm,

Kəpkinə kəsəвə təşkilatlarьda вyngəcə sezilib kelgən-tərəcilik, kəm hərəkətlik və murasacьlьq aqьmlarьnь eŋ qьsqa вir myddət icidə joqatьş lazьm.

Hazьrqь kyndə məvçyd вolqan syr'ətkə muvafьq qajtadan qurьlьş işləriniŋ yhdəsidən cьqa almaqanlarnь, işcilər sinfiniŋ eŋ jaxşь vəkilləri, zarвdar faallar вilən almaştьrьş kerək.

Sanaat — malьja planь ycyn kyrəş—sinfii kyrəşnin eŋ myhim çəвhəsi вəlьв, əjni zamanda, sosьjalьzm qurulьşь syr'ətlərini aşьrьş, işniŋ sifətini jaxşьlaş, 5 jьllьq pьlannь вəçəriş və artьqь вilən вəçəriş ycyn kyrəş—şoralar hykymətini вoqьş ycyn вytyn dunja вurçuazьjasьnьŋ, kərə jatqan caralarьqa eŋ jaxşь çavaв вolaçaq.

Taşəkryg pərkent rajonьda jəŋidən salьnьв işləj вaşlaqan qьşt xumdanьnьŋ murkanь

كم-كمند يېگهدى؟

KIRIDITNIŅ UZAQ MYDDƏTLI BOLƨЬNЬ MƏHKƏMLƏNIZ

بۇتۇن دۇنيا پرولىتارلارى، برلەشىڭز!

شەھەر وە قشلاقنڭ ھەممە مىحنەتكەشلەرىگە

شورا ئىتتىفاقى مىحنەتكەشلەرىنىڭ بەش يىللىق خوجالىق پىلانىنى بەجەرىش يولىدا ئېرىشكەن مۇۋەففەقىيەتلەرى، «بەش يىللىقنى 4 يىلدا» شىعارىنىڭ رىيال رەۋىشدە ئەمەلگە ئاشۇۋى - بىزنى ئوراب ئالغان كەپىتەلىستلەر دۇنياسىدا بىۋاسىتە تەھدىددىر.

مەملەكەت ئىچىدەگى كەپىتەلىست قالدىقلارىغا نىسبەتەن كۆچەيتىرىلگەن ھۇجۇم، ئەلى مەملەكەتىمىزدە مەوجود چەت ئۇنسۇرلەرىنىڭ قاتتىق قارشىلىغىنى، بەعزەن ئاچىقدان - ئاچىق ئەكسىل ئىنقىلابى خورۇجلارىنى يۈزەگە كەلتىردى. بۇتۇن دۇنيا كەپىتەلىستلەرى ئىتتىفاق ئىچىدە بولغان ئەكسىل ئىنقىلابى تودەلەر بىلەن بىرگە، ئەمەلدە تاشقارىدان تۈرلى قورالىي رەۋىشدە مۇداخالا قىلىش وە ئىتتىفاقىمىز ئىچىدە زەرەرگۈنەندەلىكنى كۆزلەش، تۈرلى ئىغوا وە تۆھمەتلەر بىلەن - شورا ئىتتىفاقى مىحنەتكەشلەرىنىڭ مەملەكەتنى ئىندۇستىرلەش، شۇنىڭدەك قشلاق خوجالىغىنى قايتادان قۇرىش يولىدا ئۆتكەزە ياتقان چارالارىنى بۇزىشغا ھەرەكەت قىلادىلار.

شورا ئىتتىفاقىنىڭ ئىشچىلەر سىنفى مىحنەتكەش دېھقانلار بىلەن بىرلىكدە، ئەكسىل ئىنقىلابچىلارنىڭ بۇ ھەرەكەتىگە، بۈيۈك ئىشلەر پىلانىنى مۇۋەففەقىيات بىلەن بەجەرىش سارى يەنەدە كەتتە غايرات وە پرولىتارچا سېرگەكلىكنى قارشى قويدى. كېڭەيتىرىلگەن سوسيالىزم مۇسابىقاسى، زەربدار بىرىگەدەلەرنىڭ تەشكىل قىلىنىشى، ئېڭ ياخشى پرولىتار كۈچلەرىنىڭ قشلاقدا ئىشلەش ئۈچۈن تەجرىبەلىشى، كولخوز وە سوفخوزلارنى قۇرىش يولىداغى كېڭ ھەرەكەت وە نىھايات، سوسيالىزم قۇرۇلىشىنى توختاۋسىز مالىيە بىلەن تەئمىنلەش ئۈچۈن ئىشچىلەر سىنفىنىڭ تەلەبى بىلەن «بەش يىللىقنى 4 يىلدا» دېگەن يەڭى زايومنىڭ چىقارىلىشى - كەپىتەلىست قالدىقلارىغا، روما پاپاسىنىڭ خۇرۇجىغا وە ئىتتىفاق دايىراسىداغى تۈرلى زەرەرگۈنەندەلەرگە ئېڭ قاتتىق زەربەدر.

عۇمۇمەن شورا ئىتتىفاقى وە جۈملەدەن ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيەتىنىڭ پرولىتارىياتى، بۇتۇن بورجۇۋازىيا كوپەكلەرىگە، پرولىتارىياتداغى كۈچنىڭ ھەدسىزلىگىنى، پرولىتار قۇرۇلىش سۈرعەتلەرىنىڭ پرولىتار غايراتى بىلەن ھېچ قانداي قىيىنلىقلارغا قارامايى تەئمىن بولىشىنى كۆرسەتىب بېردى وە كۆرسەتەجەكدر. دىنېپر ئىستروي، بىر قاتار گىگەنت ترەكتر زاۋودلارىنىڭ تۇغىلىشى، تۈركسىبنىڭ ئاچىلىشى وە قوشنى ئىتتىفاق جۇمھۇرىيەتلەرىدە پاختا زاۋودلارى، توقۇماچىلىق فەبرىكەلەرى، ئازوت زاۋودلارى، يەڭى تېمىر يوللار وە ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيەتىدە قشلاق خوجالىغىنىڭ بارغان سارى ماشىنالانىشى - «بەش يىللىقنى 4 يىلدا» شىعارىنىڭ مۇۋەففەقىيات بىلەن بەجەرىلۈۋىگە دەلىلدر.

ئۆزبېكستان جۇمھۇرىيەتىنى دېھقانچىلىق مەملەكەتىدەن دېھقانچىلىق - سانائات مەملەكەتىگە ئەيلەنتىرىش ئەنچە سەرمايە تەلەب قىلادى. مەملەكەتىمىزنىڭ سوسيالىزم ئاساسىداغى قۇرۇلىشىنى مالىيە بىلەن تەئمىنلەشدە ئېڭ ئاساسى مەنبەعلەردەن بىرى - پرولىتار سەرمايەلەرىنى دەۋلەت زايوملارى ئارقالى موبلىزەتسىيە قىلىشدر. ئىتتىفاق حۆكۈمەتى، ئۆزبېكستان دايىراسىدا 3 نچى سانائاتلاش زايومىنىڭ مۇۋەففەقىيات بىلەن تارقاتىلىشىنى، شەھەر وە قشلاق مىحنەتكەشلەرى تامانىدان كۆرسەتىلگەن غايراتنى، ئېڭ يىرىك زايوملارىمىزدان 3 نچى سانائاتلاش […]

[…]

تۇرتاق ئاخونبابايېف ماقالاسى

دەۋلەت زايوملارى وە بېشيىللىق رېجە

[…]

«بېش يىللقنى تۆرت يىلدا» زايومى

ھەم تۇنىم بېرەدى، ھەم ساقلانادى

[…]

زايومنى ساتمايمز

«ھۇجۇم» فەبرىكەسىنىڭ ئىشچىسى بەرەكەت رەحىمىق: - بىزگە سانائات قانداي كېرەكلىگىنى جۇدە ياخشى بىلەمەن. فەبرىك وە زاۋودلار قۇرىش دېگەن سوز، قشلاق خوجالىغىنى ترەكتر وە باشقا خىل قشلاق خوجالىق ئاسبابلارى بىلەن تەئمىنلەش دېگەن سوزدر. بىز بۇنىغا قىزىقغانىمز. بىزگە ھەر قانداي چارالارنى كورىب بولسا ھەم، خوجالىغىمزنى مۇستەحكەملەشىمز لازم. ئەگەردە بىز ئۆز پۇللارىمزنى زايوم بەرەۋەرىگە حۆكۈمەتكە بېرسەك، ئىتتىفاقىمزنىڭ ئىقتىسادى ئاحۋالىنى مۇستەحكەملەب، يېڭىلمەيتۇرغان خالغا قويامز.

كەپىتەلىست مەملەكەتلەرىدە ئىشچىلەرنىڭ پۇللەرى بىرجە ئويۇنىغا قوربان بولادى. بىز بولساق، ئۆز پۇللارىمزنى ئىشانچلىق جايغا قويامز.

مېندە حازر ئىلگەرىگى زايوملاردان 200 سومليق بار. مېن بۇلارنى ساقلايمەن. يەڭى «5 يىللقنى 4 يىلدا» زايومغا ئەلبەتتە يازىلامەن.

ماھر ئىشچى: ولىشغا تايارمەن

[…]

يارىم تايلىق ماھاشىم مىقدارىدا يازىلامەن. ئىلگەرىگى زايومنىڭ قارزىدان ھەلى قوتلماغان بولسام ھەم، بۇنى قىلماي قويمايمەن.

بزنىڭ كون زاۋود ئىشچىلەرىنىڭ روحى «زايومغا يازىلساك، بىرە - تولەسىگە يازىل» در. شۇنىڭ ئۈچۈن مەيدە - چۇيدەلەرگە باش قاتىرىب يۈرىش ئارتقچا.

شۇنىڭدەك ئىشچىلەر زايومنى ساقلاش ئۈچۈن بانكە وە ئامانات كەسسەلەرىگە بېرىشدەگى فايدالارىنى ھەم ياخشى توشىنەدرلەر.

قوقان 1 - 2نچى ياغ زاۋودىنىڭ ئىشچىلەرى راپورت بېرەدرلەر

بز، مېخانىچسكى - ئىلىگتر وە دورەدكارلىك ماستىرسكويىنىڭ ئىشچىلەرى 2نچى بىرىگەدە ئىشچىلەرى بىلەن بىرلىكدە ئۆزىمزنى زەربدار بىرىگەدەلەر دېب ئىعلان قىلامز.

زەربدارلىق نامىنى قاغازداغىنا قالدىرماسلىق ئۈچۈن تەن نارخىنى […] قىلامز:

[…]

1. ماشىنالارنى تازالاشغا يەڭى فانارلار بېرىش بېتىرىلسن، بو مەرتەبە ئىستىعمال بولغان فانارلار ياخشىلاب تازالانىب، ئىككىنچى مەرتەبە ئىستىعمال قىلىنسن. فانارلاردا كوب واقت بوشاتىلماي قالوچى چكنلەرگە قاتتىقيان ئىعتىبار قىلىنسن.

5 نچى ماي زاۋودىدا ئۆز ئارا مۇسابقا

[…] تودە 4،30، 4 نچى تودە 4،49 پرەسەنت لىنتر (بېكەرگە چىقارىلغان ماىلدان يەنە مال چىقارىش) ئىشلەب چىقارىب، بىرنچى ئوروننى 4 نچى تودە ئىشغال قىلدى.

كونجەرەدە ياغنى ئاز قالدىرىش بويىنچا: بىرنچى تودە 7،37، 2 نچى تودە 7،45، 3 نچى تودە 7،44، 4 نچى تودە 4،20 پرەسەنت ياغنى كونجەرەدە كەم قالدىرىب، بىرنچىلكنى 4 نچى تودە ئالدى.

پراگولنى كوب قىلغان 3 نچى تودە بولىب، بۇ - بۇتۇن تودەلەرئىچىدە بىرنچىلكنى ئالدى.

بال (دەرەجە ئالىش) بويىنچا: ئىنچى تودە 78، 2 نچى تودە 75، 3 نچى […]

زېلىنسكى (ئەسەكە) ياغ زاۋودىدا ئىشچىلەر 4 تودەگە بۆلىنىب «كم ئالدىن ھەم كم ياخشى ئىشلەيدى» بىلەن مۇسابقا ئالىب باردىلار. بۇلار ئورۇغنى كوب ئىشلەتىش مايدانىدا قويىداغى يوتوقلارغا ئېگە بولدىلار.

867.137	بىرنچى تودە
886.887	» 2
858.827	» 3
800.475	» 4

بۇ حساب بويىنچا ئورۇغنى كوب ئىشلەتىشدە 2 نچى تودە بىرنچى ئورۇننى ئالدى.

«لىنتر» ئالىش بويىنچا بىرنچى تودە 4،27، 2 نچى تودە 4،32، 3 نچى […]

[…]

ئىشچى تودەلەردەن گۇۋارتال بويىنچا ئېڭ بىرنچى كېلگەنى 4 نچى تودە، ئېڭ پەستى 3 نچى تودە بولىب كېلەدى. ياغ زاۋودى سوسيال مۇسابقانى مەنە شۇ يوسۇندە ئالىب ارا ياتر.

بىرنچى مايغا 5 زاۋود ساۋغا قىلىندى

بىرنچى مايدا يەڭىدەن سالىنغان 5 نە خشت زاۋودىنىڭ موركانلارىدان توتۇنلەر چىقىب، ئىشكە باشلادى. بۇندان 2 نەسى تاشكەندە، 2 نەسى سامارقاندا وە بىرى ئەندىجاندا بولىب، ھەر بىرى 9 مىليون دانادان خشت ئىشلەب چىقارىش كوچىگە مالىكدر.

ئىتتىفاق خالق خوجالىغى عالى شوراسى بىر خشت زاۋودىنىڭ ئىشلەب […]

[…]

ئەگرو كولخوز ئىنستىتوتى تەشكىل قىلىنادى

قشلاق خوجالىغىنىڭ مەلاحەلى نەوعلەرى بويىنچا رەھبەرلەر يېتىشتىرىش ماقسادىدا 5 بولىمدەن عىبارات مەخسوس ئەگرو كولخوز ئىنستىتوتى تەشكىل قىلىنادى. بونىڭ بولىمەلەرى پاختاچىلىق، ئىپەكچىلىك، چارواچىلىق، ئۈزۈم وە باغداچىلىق ھەم باھارىكارلىك بولىمەلەرىدەن عىبارات بولادى.

[…]

ئىشلەب ئالىش وەزىفەسىگىنە قالادى. شوندای بولسا ھەم بو ئىش ئاسان ئېمەس. بونىڭ ئۈچۈن 10 - 12 مىليون سوم دەركار.

بو ئىشنىڭ عاقبەتى - كەتتە فايدالىدر. حازر ئاغدان ئېرىب ئوشەتۇرغان ھەممە سۇۋلار بېكارگە ئاقىب نابود بولادى. سۇۋ حەۋزەسى ئىشلەنسە، حازرغى گەردەنكەش زەرەفشان ئىنسان بالاسىغا بوتونلەي ئىتا […]

ئوك ساحىلىدا ئىش باشلانادى. ئىشلەنەجەك ئارقىنىڭ تەمبەلەرى شۇ كۈنلەردە تايىارلانىب قويىلدى. ئوك ساحىلىنىڭ ئارىغى 90 كېلومېتر ئوزۇنلىقدا لايىحالاندى. بو ئارقىنىڭ ئىشلەنىب بېتىشى - ئوك ساحىل سۇۋىدان فايدالانۇچىلار ئاراسىداغى بۇتۇن ئاغلاشلماۋچىلىقلارنى يوقاتىشغا خىزمات كورسەتەدى.

بۇندان سوك ئالدىمزدا يەنە […]

بەگى داوغام ئارىغىنىڭ ئىشلەرىگە سەرف بولدى.

راۋات ئىستىروينىڭ ئىقتىسادى ئەھەممىيەتى جۇدە كەتتەدر. قولغا كىرگەن توغان واسىتاسى بىلەن پاختاكارلارغا بېرىلەتۇرغان سۇۋ ئۈستىدەن كونتروللىق قىلىش مۇمكىن. بۇندان بويان زەرەفشاندان سۇۋ ئىچەتۇرغان دېھقانلارنىڭ سۇۋنى تەجەب وە ئىچەملەب ئىشلەتىشلەرىنى […]

[…]

Taşkənt bu kun nimə qьladь?

Bu kynd Taşkənde jəŋi jasalmaqda bolqan qьşlaq xoçalьqь maşьnalarь zavod işciləri ucyn ьçtьmaьь şəhərcə qurьladь.

Başpaxtaqom mexənik zavodьnьŋ işciləri 1-nci majdan başlaв nabudgərcilik bilən kytəş ir ajlьqь ь'lan qьladьrlar. Qьzьl Şarq və Birinci Maj karxanalarь вəjrəmini birləşiв øtkəzələr və вəjrəm kynidə sanaat-nalьja planьnь, zərвdarlik vəьçtьmaьь musaвaqanь вəçərişiв təkşiriləd. Bular tamanьdan yzilgən zərвdarlar tødəsi birinci maj namajьşьda Lenin rajonьnьŋ aldьda jyryş qьladь. 2-nci majda Qьzьl Şarq və Birinci Maj məsterskøjlərida işcilər məjlisləri caqьrьlьв ular işləв cьqaş kømisijələri. zavqomlarьnь hьsaвatlarь, zərвdarlarnьŋ raportlarь, məsterskøjlər xoçalьq ьlьnьŋ birinci jarьmьda sanaat-malьja planьnь qandaj вəçərgəni toqrьsьda Øzвekistan kəsəв sajuzlarь şorasь brigədələrnь mə'ryzələrini eşitəçək.

Bu kun Taşkəntə şoralar ьttьfaqьda tørtinçi dərəçə kycdə bolqan jəŋi radjo istənsəsi acьlaçaq. Bu istnsə arqalь Orta Aьja ymymi ьttьfaq radьjo bilən xaвar вeşgə baqlanaçaq. 1-nci maj kyni saat 8—9 arasьda Orta Asьjanьŋ xoçalьq və mədənii вenaarlik vəzifələri mavzo'da VKIв) mərkəzqomь Orta Asьja вjurasьnьŋ sekretəri ortaq Zelinkii mə'ryzə qьlaçaq.

Bir qatar işxanlar bu kun qьşlaqlarqa brigdələr juвarьlaçaqlar. 30-nci apreldə 5-nci san teri zavodь tanьdan tyzilgən onta brigəda Taşkənt və Jəŋi Jol rajonьqa çønədi. Başpaxtaqom mexənik zavodьnьŋ işciləri qьsqqa jyzdən aşьq kişi juвardьlar. Vьlajat şora kenø dostlar çəm'ijəti taşvьqat və felmələ bilən tə'minləв 25 tə sajjar kinoni qьşlaqlarqa jubardь.

Qьşlaqnьŋ birinci maj вəjrəmigə tajjarlaşь toqrьsьda birinci xaвarlar alьna вaşlandь. Taşkənt rajonьnьŋ 10 tə kølxoznь 1-nci majda ьçtьmaьь musaвaqaqa kirişəçəklərini вirdirdilər.

Bu kun Buz Suv kølidə jazqь suv ьsportь acьladь. Şəhər вaqcasьda kəttə kitaв вazarь acьlьв vilosiped (tepki ərəvə) seksijəsi şəhərlərdə pəjgə tyzədi.

Kecə ekin majdanlarьda

(øz muxвьrləmьzdan telegirəmlər).

تەنجەن. قورغان رايونداغى كولخوزلاردا پاختا پەرنيك ئۇسۇلىدا ئەكرەنوملەرنىڭ نازاراتىدان باشقا ئېكلگەن ئېدى. بۇ پاختانىڭ هەممەسى دىيەرلك هەلاك بولدى. چۈنكى ئىلدىزى چۈريگەن وە باشقاچا هەم زىيان يېتگەن. شۇ سەبەبلى پەرنيكدەن دەلەگە كوچرب ئوتقازش توختاتىلدى.

بيهبۇدى. ئەرپاى رايونىدا بۇ يل هەم پاختا مايدانلارىنى سۇغارش تەرتيبى بۇزلدى. رايون ئېكن كەمىسسيەسى بۇنغا ئعتبار قىلمايدى، ئېكن پلانى باي خوجالقلارغا يېتكەزلمەدى. بۇ خوجالقلار ئۆززمەلەرىگە قويلغان يېرلەرنىڭ 45 پرەسەنتىنگىنە بەجەردىلەر. مۇشتۇمزورلار هەممە جايدا ئېكن ماتىريالىنى ئالشدان باش تارتماقدالار. بۇلارنىڭ ئېكن مايدانى 500 هېكتەر ئېدى. ئۇلار 350 هېكتەرگەگىنە ماتىريال ئالدىلار. رايون بوينچا 25 نچى ئەپرىلگەچە پاختا مايدانىنىڭ 80 پرەسەنتى هەيدەلدى وە 25 پرەسەنتى ئېكلدى.

قوش. «كرەسنى پوتيلف» زاۋۇدىدان قوش ئوكروگىگە كېلگەن 27 تە ترەكتر جۇدە يامان بولب چىقدىلار. 8 ساعات ئىشلەگەندەن كيين ئايرىم قسملارى بۇزلب ئىشكە يارامادىلار. ترەكتورلەر ئۆز نورمالارىنى بەجەرە ئالمايدىلار. ئېكن مايدانىنىڭ تولا بەجەرلمەسدەن قالش خاۋفى بار. 2 نچى ئەپرىلگەچە سۇۋولى ئېكنلەر 60 پرەسەنت هەيدەلدى وە 15 پرەسەنت ئېكلدى.

بوخارا. شافركام رايونى پاختا پلانىنى 106 پرەسەنت بەجەردى. رايوندا 27 كولخوز تۈزۈلدى. ئۇلارنىڭ سۇۋولى ئېكن مايدانى 700 هېكتەر. بۇنىڭ 400 هېكتەرى غاللا مايداندىر. بۇ 400 هېكتەر هەيدەلب بولدى وە قسمان ئېكلدى هەم.

ئاسخاباد. تۈركمەنستاندا پاختا مايدانى هەيدەلب بولدى. كولخوزلار ئورتاسىدا سوسىيال مۇسابەقا جۇدە قىزغىن كېتمەيەتر. فاقات بەعزى كولخوزلاردا ئەكرەنومىيە كۈچلەرى يېتشمەيدى.

تاشكەنت. مرزەچول رايونىدا هەلى 2 مڭ هېكتەردەن ئاشىق پاختاكار يېرلەر شەرتلەنمەگەن. پلان تولا بەجەرلمەسلك خاوفى بار. ئىدارەلەر وە ئەگرەنوملەر يەككە خوجالقلارغا نەزەر ئعتبار قىلمايدىلار. پاختاكار يېرلەرنى هەيدەش پلانى حازرغاچا 42 پرەسەنت بەجەرلگەن. بۇ رايوندا ئەگۈرە كومپلېكس زەربەگە ئۇچرادى.

200 سوم يوتوب ئالدى

سامارقاند مەئمورى بولىمىنىڭ ئېنسپيكتورى ئورتاق خوجايف 3 نچى ساناعاتلاش زايومىنىڭ برنچى ئويونىدا 200 سوم يوتقان ئېكەن.

ئورتاق خوجايف ئېكن ئىشلەرى بىلەن ئوزاق واقتلار كەمەتديروفكەدە يۈرگەندەن، يوتوقنى واقتىدا ئالالماغان. سامارقاند كېلب ئەبلىگەتسىيە نومۇرلەرىنى تېكشرگەندە 9876 نچى نومۇرىگە يوتوق چىققانىنى بىلدى.

hərвii ləgirgəcьqadьlar

(تاشكەنت تېلېفونى)

ئېرتە 2 نچى ماي كۈنى ترويسكى حەربى لەگېردە قىزل عەسكەرلەر بىلەن ئىشچىلەرنىڭ ئورتاقلق ئۇچراشىشلارى بولادى، شۇ كۈنى لەگېرگە تاشكەنت كارخانالارىدان 500 كىشى چىقادىلار. شۇ حسابدان تېمر يولچىلار 70، ميتاليستلار 70، پيچەتنىكلەر 50، پىشىرچىلەر 60، بىناكارلەر 50 كىشى بېرەدىلەر. شەهەر ئىشچىلەرىدەن يەنە 78 تە بەدەن تەربىيەچىلەر هەم چىقادىلار. لەگېردە ئىسپورت ئويىنالادى. ئاتش مۇسابەقالارى وە باشقا حەربى ئويىنلار بولاجاق. كېچەسى قىزل عەسكەرلەر بىلەن ئىشچىلەرنىڭ عالاقا كېچەلەرى ئوتكەزلەدى.

باھارىكارلك ئاشىرىلب ئېكلدى

جۇمە 27. «ئىكرامف» رايونىدا باھارى ئېكنلەر ئېكلب تۈگەدى. شەرتنامە بوينچا 18 مڭ 612 هېكتەر بۇغداي وە ئارپالار ئېكلىشى كېرەك ئېدى. 20 مڭ 531 هېكتەر ئېكلب، پلان 1820 هېكتەر ياكى 10 پرەسەنت ئاشرلب بەجەرلدى. كولخوزلاردان «هۇجۇم» پلانىدان 585، «شورا» 488، «ئىنقلاب» 438 هېكتەر بۇغداي ئاشرب ئېكدى. كوب كولخوزلار پلاندان ئاشردىلار. ئامما هەممە كولخوزلاردا ئارپانى كەم ئېكشلەر بولدى. بۇنىڭ سەبەبى ئوروغ كەملگدر. كولخوزلار ئىچىدە «عىلم»، «جەمعيەت»، «قىزل كۈچ» هەم «قۇرۇلۇش» كولخوزلارى پلانىنى تولدىرالماي ئارقادا قالدىلار. مۇشتومزورلار ئۈستىگە يۈكلەتىلگەن پلان كولخوزلار تامانىدان ئارتغى بىلەن بەجەرلدى.

خ

يولدان ئازغانلار قىلمشلارىنى تاپدىلار

كوكلەم توغرى يولغا توشدى

سامارقاند ئوكروگ، زامىن رايونىدا بۇ يىلغى كوكلەم ئېكش كەمپەنىيەسى وە كولليكتىفلەش ئىشلەرى دەستلەبكى چاقلاردا چىققان بەعزى بر رەهبەر وە وەكىللەرنىڭ خاتا يوللارغا كرب كېتشلەرى بىلەن باشلانغان ئېدى.

مەسەلەن: كۆلتېپە وەكىلى بېرىكباى ئېرمۇحەممەدف هەم چېرىنكەلەر قىشلاقلارغا چىقب، بايلارنىڭ ياغلىق پالاؤلارىنى يېب، ئۇلارنى حمايا قىلدىلار. ئۇلارنى كەمباغاللار قاتاردا تەئمنلەش، بۇنغا قارشى چىققان كەمباغاللارغا دوق قىلب قورقتش وە بايلارنىڭ كولخوز تۈزشدەگى قارشىلقلارى ئۈستىنى ياپش كەبى ئىشلەر بىلەن مەشغول بولدىلار.

پىشاغور دەهە وەكىلى هەلىبېكف هەم ئىبراهىمفلار، بايلارنى كولخوزلارغا تارتش ئۈچۈن 9-10 كۈنلەب ئۇلارنىڭ ۋيىنە، پالاؤلارىنى يېب ياتدىلار، كەمباغاللارنىڭ عالاقالارىنى ئۈزدىرش حەرەكەتىدە بولب، دىهقانلارنىڭ ئاتلارىنى مەجبورى رەۋشدە ئالدىلار. ئۇلارنى 10-15 كۈنلەب ياخشى تويدرماسدان مىنب، چارچاتىپ، مەيب قىلب بر تىيىن هەم حاق تولاماسدان ئېگەلەرىگە قايتارب بېرىش «هۇنەر»لەرىنى ئىشلەتدىلەر.

قودوقچا دەهە وەكىلى حاققول سارىمساقف مۇحەممەد يوسف عەبدورەحمەنفلەر هەم بايلارنىڭ شىرىن ئاب - ئاۋقاتلارىغا بېرىلب ئۇلارنى حمايا قىلدىلار، كوب ۋاقت زەرور ئىشلەرنى تاشلاب ئاۋ ملتىغىنى قولدان قويماسدان ئاوغا چىقدىلار. بولار ئۆز جنايەتلارىنى ياشرش ماقسادى بىلەن، ياراماس حەرەكەتلەرنى سېزگەن 2 فرقالىنى فرقادان وە 7 كومسومولنى كومسومول سەفدەن هايداب چىقارشغا مۇۋافقق بولدىلار.

يوقارىداغى «رەهبەر»لەرنىڭ بۇندان باشقا يەنە بر قانچا خاتالارى بار. مەسەلەن، قوللارىداغى قوللانما وە دىرېكتىفلەرگە مۇۋافق ئىش يۈرگىزمەسدەن، كولخوزغا كىرش مەجبورى دىب تاشۋىقات يۈرگىزدىلەر هەم بۇ توغرىدا مەئمورى يول توتدىلار. كولخوزغا ئاعزالىق حاقى 5 سوم ئېمەس، 40-45 سوم دىب ئۆشىنىدىردىلەر وە «كولخوزچىلارنىڭ عۇمۇملەشدىرلگەن مۈلكلەرىدەن 10 پرەسەنتى كېرىش بەدەلىگە تولانادى» دېيدىلەر. بۇندان قورققان كولخوزچىلار ئات، هوكۈز وە باشقا مالىلارىنى كولخوز رويخاتىدان ياشىرىب، بر قانچاسىنى ياشرىن رەۋشدە ئارزان باهاغا ساتىب، بەعزىلەرىنى باقماسدان هايداب يۇباردىلار.

بۇ خاتالار نەتيجەسى، كوب كولخوزلارنىڭ تارقالب كېتىشى بىلەن تۈگەدى. بۇندان خابار تاپقان رايون ئېكن كوميسيەسى وە رايون فرقەسى بۇ خاتالارنىڭ تېزدەن چارەسىغا كرشدى: يولدان ئاداشقان هەلىبېكف، ئىبراهىمف، بېرىكباى ئېرمۇحەممەدف، چېرنەيىنكە، حاققول وە عەبدورەحمنفلەرنى وەكىللك هەم بۇرونغى ئۆز وەزىفەلەرىدەن بوشاتىب، مەتىرىياللارىنى ئوكروگ فرقا كونترول كومسيەسىگە وە جنائى ئىشلەرنى سودغا تاپشردىلار.

ئۇلارنىڭ ئورنلارىغا سىياسى معلوماتلى باشقا فاعاللار يوباردىلار.

حازر زامىننىڭ دەهە وە قىشلاقلارىدا ئىشلەر ئەنچە يولغا سالندى. بۇ يىل پلان بوينچا كولخوزلار تامانىدان 8 مڭ هېكتەر يېر ئېكلىشى لازم ئېدى. يەڭى چىققان وەكىللەرنىڭ حەرەكەتى بىلەن رايون بوينچا 23 كولخوز تۈزلب، ئۇلارغا 8276 هېكتەر ئېكن يېرى بېلگىلەندى وە هەر بر كولخوزغا عالاحىدە رەهبەرلەر بېرىكىتىلدى. بىراق دىهقانچىلق ماشىنا-ئاسبابلارى كەمچىلك قىلب تۇرىبدر.

يەككە خوجالقلار بىلەن 23،100 هېكتەر بوغداى، 3،200 هېكتەر ئارپا، 1802 هېكتەر پاختا، 2550 هېكتەر سۇۋولك مەيدە ئېكنلەر پۇللك شەرتلەنىب، 2700 هېكتەر بوغداى هەم ئارپا ئېكنلەرنىڭ پۇلسز شەرتلەنىشى كېرەك ئېدى، ياقىندا ئالىنغان معلوماتلار بوينچا ئۇۋۇلگى پلان بر ئاز ئوزگەردى: 27783 هېكتەر بوغداى، 3138 هېكتەر ئارپا، 1911 هېكتەر پاختا، 29500 هېكتەر سۇۋولك مەيدە ئېكنلەر پۇللك وە 2730 هېكتەر هەر خىل ئېكنلەر پۇلسز شەرتلەندى.

دىهەك زامىن رايونى ئۆزىگە بېلگىلەنگەن باهار ئېكن نورماسىنى 5220 هېكتەر ئاشىق دىر ئېكب ئادا قىلاتورغان بولدى.

سامارقاند ئوكروگفرقومنىڭ پلېنومى ئاچىلدى

28 نچى ئەپرىل ساعات 7 دە ئوكروگفرقوم بىناسىدا سامارقاند ئوكروگفرقوم وە ئوكروگ كونترول كومسيەسىنىڭ قوشما پلېنومى ئاچىلدى.

پلېنوم، كولخوز قۇرۇلىشىدا سادر بولغان خاتالقلارنى تۈزەتىش، فرقا كونفرىنسيەلەرنى چاقىرشگەبى مەسەلەلەرنى تاسدىقلادى.

29 نچى ئەپرىل ئېرتە بىلەن ئاچىلغان مەجلىسدە پلېنوم عەمەلى ئىشكە كوچدى. برنچى مەسەلە بوينچا ئورتاق ئىستيپانفنىڭ داقلادىنى تىڭلەدى.

Məsъlmyhərrir: həjjət, təhrir

RƏSME QЬSЬM

Øzвekistn ьçtьmaьь şor çymhyrijəti xalq kømisərləri şorasьnьŋ QARARЬ

1930 nci jь 8 nci əprel №55

Samarqand

Ьçtьmaьь mədəni və ьdaravьь qurьlьь malьjalantьrьş işləri øzвekistan çymhyrijət kømmynəlni вankətigə jьlətiş soqrьsьda.

1. Ьçtьmaьь mədəni və ьdaravьь asasьь qurьlьş işlərigə və şunьŋ-dek xalq kømisərliklərigə, økryg ьçraqomlarьqa, şəhər şoralarьqa və вaşqa dəvlət myəssesələrigə qarьşlьq həmmə вьnalarnьŋ øşə yəssəsə və ьdaralarnьŋ ismetəri jyzəsidən øtkəziləturqan asьь rьmontь (tə'miratь) qa Ø. ьşç. dəvlət və məhəlli (økrygə şəhər) вydzətləri вojьnca qьnaturqan həmmə taxsьsatlar (pultə'jin qьlьşlar) Øzвekistan çymhyrijət kømmynəlni вankəsi arqalь qьlьnьşь lazьm.

Eslətmə: Øzвek kømmynəlni вankəsinin myəssəsələri olmaqan çajlarda, məzkyr вinakarlikni malьjalantьş işləri, korrispandentlik tapşьrьşlarь tərtiвidə dəvlət вankəsinin myəssəsələri arqalь вəçəriləd.

2. Ilmii və oquv myəssəsələri ycyn tə'jinqьlьnqan вьnalarnь yskynələntiş kə qьlьnaturqan taxsьsat mablaqlarь øzвek kømmynəlni вankəsi arqalь øtkəzilməjdirlər.

3. Ismetləri вojьnca jəŋi вinakarlikgə və asasь remyntikə həmdəøzirigə tegişli вьnalarnь keŋəjtirişə kreditlər øtəturqan xalq kømisərlikləri, myəssəsələr, økryg ьçraqomlarь və şəhər şoralarь şu qarar nəşr qьlьnqan kyndən ьtьвaran вir ajlьq myddət icidə øzвek kømmynəlni вankəsinin myəssəsələri вilən şərtnamə tyzişkə məçвyr вolьв, вu şərtnamada, вinakarlikgə tə'jinlənəturqan sarmajalarnьŋ øzвek kømmynəlni вankəsigə tapşьrьlьş tərtiвi, myddətləri, və вaşqa şartlarь nəzərdə tutьlьşь lazьm, şunьŋ вərəвəridə dəvlət вydçəti jyzəsidən malьjalantьrьlaturqan işlər вojьnca, şartnamalar вaş kredit təsərrifciləri tamanьdan øzвek kømmynəlni вankəsi вilən mərkəziləştirilgən tərtiвdə tyzilь, Øz. Ь. Ş. Ç. Malьja Xalq Kømisərligi вilən myvafьqlan tьrьlьdьlar.

4. Øzвekistan kømmynəlni вankəsigə, вinakarlikni və asasьь remont işlərini вəçərgyci təşkilatlar tamanьdan, øşə maqsadlar ycyn вeriləturqan sarmajalarnь tasdьqlanqan lajьxalarqa və вinakarlik ismetələrigə əjnən muvafьq rəvişdə toqrьdan toqrь tə'jinləngən orьnlarьda toqrь fajьdalanьşь ystidən køntrøllik qьlьв turьş vazьfasь jyklətiləd. Bydçət вojьnca вinakarlikgə qajtarьlaturqan taxsьsatlar вerilgən kezlərdə вu sarmajalarnь øzвek kømmynəlni вankəsigə tapşьrьş tartiвi və şartlarь və şunьŋ dek u sarmajalardan fajьdalanьş tərtiвi øzвek kømmynəlni вankəsinin malьja xalq kømisərligi tegişligincə økryg ьçraqomlarь və şəhər şoralarь ortasьda alahьda kelişyvlər jyzəsidən вelgilənəd.

5. Bu qararnьŋ 1 nci вəndidə kørsətilgən вinakarlik işlərigə texnikə вinakarlik køntroli ьdaralarь tamanьdan, вaş texnikə вinakarlik qomьtasьnьŋ øzвek kømmynəlni вankəsi вilən kelişiв nəşr qьlaturqan alahьda dəstyryləməligə asasan vyçydgə cьqarьladь.

6. acьlqan kreditlər dajьrasьda вu qararda kørsətilgən вinakarlik işlərigə dəvlət вydçəti вojьnca вeriləturqan həmmə taxsьsatlar tegişli təsərryfci myəssəsələr tamanьdan hər on kyn вir ajьqa yc dəf'ə øzвek kømmynəlni вankəsinin tegişlik myəssəsələri ьxtьjarьqa dəvlət вankəsi myəssəsələridəgi ularnьŋ hьsaв çarьlarьqa kyciriləd ilər.

ESLƏTMƏ: Məhəlli вydçət вinakarlik kreditlərini tapşьrьşnьŋ tərtiвi øzвek kømmynəlni вankəsi myəssəsələrinin tegişlik økryg ьçraqomlarь və şəhər şoralarь ortasьda вu sarmajalarnь jьllьq 6 prəsənt hьsaвьdan kømmynəlni вankə myəssəsələridə məçвyrii saqlav şartlarь nuqta'ь nazarьdan вolqan kelişyvlər jyzəsidən вelgilənəd.

7. Øzвek kømmynəlni вankəsi вelgiləngən tərtiвdə qat'ьь tasdьqlanqan lajьha və ismetələri вolmaqan hec qandaj вinakarlik ləriпi nə вydçət tə'jinləvləri вojьnca və nədə вaşqa mənвə'lərdən malьjalantьrьş huquqьqa egə eməsdir.

8. Binakarlikni вəçərgyci təşkilatlar həmdə вinakarlik matьrьjallarьnь jetkyziв вergycilər вilən, pul hьsaвlarь. вinakarliknin qajsь mənвə'lərdən malьjalantьrьşьqa qaramasdan, øzвek kømmynəlni вənkəsi tamanьdan вərəвər qьlьnadьlar. Şunьŋ ycyn xalq kømisərlikləri və qajrь dəvlət myəssəsələri, şunьŋ — dek økryg ьçraqomlarь və şəhər şoralarь øzвek kømmynəlni вankəsinin myəssəsələrigə, вydçət maвlaqlarьdan taşqarь jəŋi вinalarnь qьlьşqa və məvçyd вinalarnь asasьь tyzətiş həm keŋəjtiş işlərigə, tə'jinləngən вaşqa həmmə sarmajalarnь (açratmalar, fondlar, maxsus sarmajalarnь) həm tapşьrьşqa məçвyrdirlər.

9. Jəŋi вьnalarnь qьlьş həmdə məvçydlərini asasьь rьmont qьlьş və keŋəjtiriş işlərini, вu qararnьŋ 3 nci вəndidə kørsətilgən myəssəsələr pydrət asaslarьda dəvlət jaxud kəpirətif вinakarlik taşkilatlərigə tapşьrьşqa məçвyrdirlər. Faqat kəttə eməs tyzətyv (rьmont) işlərini — ginə øz.ь.ş.ç. də əməldə вolqan qanunlar dajьrasьda xoçalьq ysyli вilən вəçəriş mymkin вoladь.

10. Biran səвəвlər вojьnca şu jьllьq вinakarlik рьlanьnьŋ tamam вəçərilməgənligi munasaвatь вilən, вinakarlikgə dəvlət və məhəlli вydçətlər jyzəsidən вir jьllьq tə'jinləngən sarmajanьŋ xaraçat qьlьnmasdan, xoçalьq jьlьnьŋ axьrьqa qalqan qьsmь, əməldəgi qanunlarqa muvafьq ymymii tərtiвdə 30-nci sentəвirdə japьlьşqa təgişdir, вьraq şu şərt вilən-ki, вinakarlik prəgrəmməsinin fajdalanьlmaqan qьsmь, məzkyr xalq kømisərliginin, myəssəsənin вinakarlik toqrьsьdaqь рьlan və ismətəsini jaxud məhəlli вydçətni jəŋi вydçət jьlь ycyn tyzyв tasdьqlaş caqьda nazarda tutьlьşь lazьm.

11. Øzвek kømmynəlni Bankənin вu qararda kørsətilgən вinakarlikini malьjalantьrьş toqrьsьdaqь mu'aməlalərgə вaqlьq вolqan xaraçatlarьnь qajtarь ycyn øzвek kømmynəlni вankəsigə, əjtilgən вinakarlişgə вeriləturqan sarmajalar hьsaвьdan məzkyr вinakarlik maвlaqьdan $^{1}/_{4}$% mьqdarьda mukafat вelgilənsin.

Øz.ь.ş.ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ rəisi: Fajzulla Xoçajef.

Øz.ь.ş.ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ işləri mydiri: Fəjzyllin

Øz.ь.ş.ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ katiвi Lukjənef

Øzвekistan ьçtьmaьь şoralar çymhyrijəti xalq kømisərləri şorasьnьŋ QARARЬ

1930-nci jьl 6 əpreldə № 50

Samarqand

Qьşlaq xoçalьq kəpirətətif təşkilatlarьnьn ustaflarьnь qajd qьlьş tərtiвii toqrьsьda

Øz.ь.ş.ç. Xalq Kømisərləri Şorasь qarar qьladь:

1. Dəstləвki qьşlaq xoçalьq kəperətif ujuşmalarьnьn ustaflarь, øşə ujuşma myəssislərinin, məzkyr kəpirətif təşkilatlarь tamanьdan (madda 7.) qaвul qьlьnqan ustaflarqa və myəssislik jьqьnlarьnьŋ prətəkøllərigə asasan вerilgən ərizələri jyzəsidən tegişli jer—suv ьdaralarь tamanьdan qajd рьladь.

2. Ərizə və usfafnьn yngə qoşьlьв вeriləturqan nysxalarь, əgər dəstləвki qьşlaq xoçalьq kəpirətsijəsinin ustafь qajd qьlьnaturqan вolqanьda, on вeştədən kəm eməs myəssislər tamanьdan, əgər qьşlaq xoçalьq kəpirətif təşkilatlarь sajuzьnьŋ ustafь qajd qьlьnaturqan вolsa ycytədən kəm eməs myəssislər tamanьdan ьmzalanadь. Myəssislərniŋ, qajd qьlьş toqrьsьdan вergən ərizələridəgi həmdə ərizəgə qoşьlьв вerilgən ustaf nyshələridəgi ьmzalarь вelgiləngən tərtiвdə gyvahləntirilgən вolьşlarь lazьm.

3. Qajd qьlьş toqrьsьda вerilgən ərizədə, qajd işlərini jyrgyziş ycyn myəssislər tamanьdan øz çymlələridən jaxud myəssis вolьв sanalmajturqan kişilər çymləsidən vəkil etilgən şəxnь kørsətiş mymkin. undan taşqarь qajd qьlьş toqrьsьdaqь ərizədə, qajd qьlьş toqrьsьdaqь qaqazlarnь alьş ycyn vəkil etilgən şaxs və u şaxsnьŋ turqan çajь kørsətilişi lazьm.

4. Dəstləвki qьşlaq xoçalьq kəpirətif təşkilatlarьnьn ustaflarьnь qajd qьlьş toqrьsьdan вerilgən ərizəgə qujьdaqьlarnьŋ qoşьlьв вerilişi lazьm: ə) təşkьlat ustafьnьŋ əjnən вir вirigə toqrь və oxşaş ikki nyshəsi в) myəssislik jьqьnь prətəkølinin kəpijəsi və v) təşkilat a'zalarьnьŋ rojxatь.

Qьşlaq xoçalьq kəpirətif təşkilatlarь sajuzlarьnьn ustaflarьnь qajd qьlьş toqrьsьdan вerilgən ərizəgə quj ьdaqьlarnьŋ qoşьlьв вerilişi lazьm: ə) sajuz ustafьnьŋ. Əjnən вir вirigə toqrь və oxşaş ikki nyshəsi, в), (kəpirətif təşkilatlarь) myəssislərnin, sajuz tə'sis etiş haqьdaqь qararlarьnьŋ, ularnьŋ вaşqarmalarь tamanьdan gyvahlə jtirilgən kəpijələri, v) (kəpirətif təşkilatlarь) tə'sis qьlquçьlarnьŋ həmməsinin, ularnьŋ vəkilləri tamanьdan ьmzalanqan rojxatь və g) вərpa qьlьnacaq sajuznьŋ myəssisləri вolьв sanalqucь kəpirətif təşkilatlarьnьŋ qajd etilgənlikləri haqьdaqь, ularnьŋ вaşqarmalarь tamanьdan gyvahləntirilgən ispraвkələr.

5. Qajd qьlьnьşqa taqdьm etiləturqan ustaflar, ular ycyn nəşr qьlьnqan вir tipdəgi ustaflarnьŋ asasь ləhzələrini (məzmynlərini) øz iciərigə alьşlarь və SSSR Mərkəzil Ьçraqomь və Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ,— qьşlaq xoçalьq kəpirətsijəsi haqьdaqь 1924-nci jьl, 22 nci avqustta'rьxlь qararьqa (SSSR qanunlarь jьqьndьsь 1924 nci jьl, № 5 madda 61) və əməldəgi вaşqa qanunlarqa muvafьq вolьşlarь lazьm.

6. Kəpirətif ujuşmasь a'zalarьnьŋ myəssislik jьqьnьnьŋ prətəkeli, kerək ujuşmanьn ustafьda kørsətilgən ьnzamlarqa və kerək ustaf вojьnca ysligə alaturqan ьntьzamlarqa a'zalarnьŋ razь ekənligini tə'kid qьlьşь lazьm.

7. Miliərətif təşkilatlarьdan вaşqa dəstləвki qьşlaq xoçalьq kəpirətif təşkilatlarьnьn ustaflarь, tegişli rajon jer şe'вələri tamanьdan, dəstləвki miliərətif təşkilatlarьnьŋ ustaflarь esə, məzkyr təşkilatlarnьŋ вaşqarmalarь turqan çajlardaqь økryg jer şe'вələri tamanьdan qajd qьlьnadь.

Qьşlaq kəpirətif təşkilatlarь sajuzlarьnьŋ ustaflarь Øz. ьşç. jer işləri xalq kømisərligidə qajd qьlьnadьlar, вu toqrьda Çymhyrijət mьqьjasьdaqь sajuzlarnьŋ ustaflarь, Øz. ьşç. xalq kømisərləri şorasь tamanьdan tasdьqlanqandan kejin, qajd qьlьnadьlar.

8. Ustaflarnь qajd qьluvcь ьdaralar "ərizəni və zarur вolqan həmmə hyççət həm ma'lumatlarnь jaxud qajьdnь rəd qьlqanlarь halda unь jazma rəvişdə mə'lym etişgə məçвyr вoladьlar.

9. Qajd qьluvcь ьdaralarqa, qajd qьlьnaturqan ustaflarnьn вu qararnьŋ 5 nci maddasьda kørsətilgən tələвlərgə muvafьq вolьşlarьnь tekşiriş vazьfasь jyklətiləd.

10. Qajdnьn rəd qьlьnьşь ystidən, rəd qьlьnqanlьq haqьda xaвar alьnqan kyndən ь'tьвaran вir ajlьq myddət icidə şikajət qьlьş mymkindir. Qajdnьn rəd qьlьnьşь ystidən qьlьnaturqan şikajətlər: əgər rajon jer şe'вələri ystidən вeriləturqan вolsalar, økryg jer şe'вələri arqalь ularnьŋ fikirləri вilən вirlikdə—Øz. ьşç. jer işləri xalq kømisərligigə вeriləd ilər, økryg jer şe'вələri ystidən вeriləturqan şikajətlər. Øz. ьşç. jer işləri xalq kømisərligigə вeriləd ilər və jer işləri xalq kømisərligi ystidən qьlьnaturqan şikajətlər— Øz. ьşç. xalq kømisərləri şorasьqa вeriləd ilər.

11. Øz. ьşç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ, qьşlaq xoçalьq kəllektiflərinin, maşьn, melləratif, uruqcьlьq və вaşqa sadda qьşlaq xoçalьq şirkətlərinin ustaflarьnь qajd qьlьş tərtiвi haqьdaqь, 1927 nci jьl, 18 nci øktəвir tarьxlь 51 nci sanlь qararь (əməldəgi qanunlarnьŋ tədriçi jьqьndьsь, pьsьm II., madda 147) вekər qьlьnsьn.

Øz. ь.ş.ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ rəisi FƏJZULLA XOÇAJЬF.

Øz. ь.ş.ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ işləri mydiri. FƏJZYLLIN.

Øz. ь. ş. ç. xalq kømisərləri şorasьnьŋ katiвi. PETROF.

Øzвekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti xalq kømisərləri şorasьnьŋ qararь

1930 nci jьl, 13 nci əprel, № 63

Samarqand

1929 nci вydçət jьlьda Øz. Ь. Ş. Ç məhəlli вydçətini ьntьzamlaş çymhyrijət fondьnь вərpa qьlьş toqrьsьda

S.S.R. Ьttьfaq Mərkəzii Ьçraqomь va Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ, dəvlət sanaat salьqь kirimlərini 1929-30 nci jьl ymymii ьttьfaq, çymhyrijət və məhəlli вydçətlər ortasьda taqsьmlaş tərtiвi haqьdaqь, 1929 nci jьl 23 nci dekəвir tarьxlь qararьqa muvafьq, şu 1929-30 nci вydçət jьlьda dəvlət sanaat salьqьdan məhəlli вydçətkə qьlьnaturqan əçratmələr mьqdarьnьŋ øzgərtilişi (ьttьfaq qanunlarь jьqьndь. 29 nci jьl № 76, mauda 731) və sanaat salьqьdan məhəlli sarmajalarqa qьlьnaturqan əçratmələrnin mьqdarlarьnь həmdə dəraməd salьqь toqrьsьdaqь ьnzamnamanь øzgərtiş toqrьsьdaqь øzinin 1930 nci jьl 19 nci fevral tarьxlь qararь (prətakol №7) munasaвatьla həmdə Øz. Ь. Ş. Ç. məhəlli malьjalarь haqьdaqь ьnzamnamanьŋ 96 nci maddasьqa muvafьq (Øz. Ь. Ş. Ç. əməldəgi qanunlarьnьn tədriçьl jьqьndьsь, qьsьm VIII) Øz.ЬŞÇ ninъ ьqlьsadь çəhətidən zə'iirək sanalqan økryglərigə madds jardam kørsətiş maqsadlarьda Øz Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasь qarar qьladь:

1) 1929-30 nci jьlqa məhəlli вydçətlərni ьntьzamlaş fondь вərpa qьlьnsьn.

2) 1 nci maddada kørsətilgən fondnь вərpa qьlьşqa dəvlət sanaat salьqьnьŋ, køв martəвələr salьnьşь вojьnca вolaturqan kirimlərdən və Øz.-Ь. Ş. Ç. økrygləri dajьrasьda øtkən jьllardaqь dəvlət sanaat salьqь вaqьjalarь hьsaвьdan 1929-30 nci вydçət jьlь icidə keləturqan pullardan qьlьnaturqan əçratmələr quj ьdaqь mьqdarlarda ajtəntirilsinlər:

taşkənt økrygi—17,5 prəsənt

samarqand økrygi—41.5 prəsənt

3) 1928-29 nci jьlnьŋ çymhyrijət ьntьzamlaş fondьnьŋ 1929 nci jьl 1 nci øktəвir ajьqa køringən вaqьjalarь, fondnьŋ maвlaqlarьqa qoşьlьв kirgizilsin.

4) Məhəlli вydçətlərni ьntьzamlaş çymhyrijət fondьnьŋ sarmajalarь Øz Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ qararь вilən økryglər ortasьda taqsьmlanadь.

Øz Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ rəisi FƏJZULLA XOÇAJEF.

Øz Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ işləri mydiri I. FƏJZYLLIN.

Øz Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ katiвi LYKJƏNØF.

Øzвekistan ьçtьmaьь şora Çymhyrijjəti Şoralar Mərkəzii Ьçraьjjə Qomьtasь və xalq kømisərləri şorasьnьŋ QARARЬ

1930-ncь jьl, 30-ncь mart, № 55, ş. Samarqand.

Øzвekistan ьçьmaьь şora çymhyrijəti saqlьqnь saqlaş, xalq kømisərliginir çymhyrijət davalaş sanitarьja myəssə sələridə fənni çəhətlən tajjarlanьşdan øtə durqan duxturlar laвarant ərdinatorlar ycyn məçвerii dəvlət xьzmatь toqrьsьda.

Øzвekistan Ьçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Ьçraьjjə Qomьtasь və Xalq Kømisərləri Şorasь qarar qьladьlar:

1. Çymhyrijət kosəlmnasьda. „Semaşko" namьdaqь insitytdi Baktirijalogija və ana həmdə вalalьqnь saqlaş insitytlərida fənnii çəhətdən tajjarlanqan ərdinator və laвarant vəzifəsidəgi duxtyrlar Øz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş Xalq Kømisərliginiŋ tə'jinləşi вojьnca Øz. Ь. Ş. Ç. niŋ davalaş sanitarьja myəssəsələrigə fənnii çəhətdən tajjarlanьşqa 1 jьlqa məçвerii вir jьl xьzmat qьlьş hьsaвьdan məzkyr vəzifələrdə fənnii çəhətdən tajjarlanьşdan etiş ycyn tegişli myddətdə xьzmat etişkə məçвyrdirlər.

ESLƏTIŞ: ərdinator və laвorant vəzifələridə fənnii çəhətdən tajjarlanьş myddətini tamam qьlmaqan duxturlar ularnьŋ ərdinator və laвorant vəzifələrida вolьş myddətigə вərəвər kelgən myddətdə məçвerii xьzmat etişləri lazьm.

2. Məzkyr vəzifələrdə (1-nci madda) fənnii çəhətdən tajjarlanьşnь tamam qьlqan duxturlar saqlьqnь saqlaş kømisərligi tamanьdan øz mytəxəssisliklərii вojьnca xьzmat etişkə çəlв qьlьnadьlar, fənnii çəhətdən tajjarlanьşnь tamam qьlmaqanlar esə, saqlьqnь saqlaş kømisərliginin qaramaqь вojьnca fajdalanьlsalar mymkin.

3. Şu qararnьŋ вirinci maddasь tərtiвidə xьzmat etiş ycyn juвarьlaturqan kişilər mehnət qanunlarь məçmyəsinin 82-nci maddasьda kørsətilgən jənilliklərdən və uzaq çajlarda xьzmat etiş ycyn вeriləturqan tegişli jənilliklərdən fajdalanadьlar.

4. Şu qararnьŋ 1-nci maddasьda kørsətilgən və Øz. Ь. Ş. Ç. Saqlьqnь Saqlaş Kømisərligi tamanьdan mehnət kømisərligi həmdə Øzвekistan Kəsəвlər Şorasь вilən kelişiв kəsəlliklər və çьsmanь çəhətdən kəmciliкləri вar kişilərniŋ rujhatьqa kirgizilgən kəsəlliklər və çьsmanь çəhətdən kəmcilikləri вolqan kişilər məçвyrii xьzmat etişdən tola jakli vaqtьnca azad вolьş huqoqьdan fajdalanadьlar.

5. Şu qararnьŋ 1-nci maddasьda kørsətilgən və məçвyrii xьzmat qьlьşnь вəçərişdən вaş tartaturqan həmdə ularnь Saqlьqnь Saqlaş Kømisərliginiŋ nərədləridən вaşqa xьzmatqa qaвul etkən kişilər çьnajь məs'ylijətkə tartьlьşqa tegişlidirlər.

Øz. Ь. Ş. Ç. Şoralar Mərkəzii Ьçraqomьnьŋ Rəjisi: AXUNBABAJЬF

Øz. Ь. Ş. Ç. Xalq Kømisərləri Şorasьnьŋ Rəjisi: FƏJZULLA XOÇAJЬF

Øz. Ь. Ş. Ç. Şoralar Mərkəzii Ьçraqomьnьŋ Sərkatiв Muavьnь: TANALSKII

„Θzвektərg"nin вenakarlik matьrьjallarь KΘNTΘRƏSI

Sanaat, qьşlaq xoçalьq, naladija və вaşqa xьl вenakarlik ycyn вevasьta ez iskələd həm məgəzinlari, şunьndek Θzвektergиin вytyn şaxacalarь arqalь вenakarlik matьrьjallarьnь tajjarlajdь və satadь.

Kentərə cetdən kirtilgən və mahalli вenakarlik matьrьjallarьnь satьв alaqь, şunьn ycyn sanaat təşkilatlarь, Trest, Sindikat və вaşqa tə'minatь təşkilatlar вilən вevasьta generalnii və ajrьm şartnamalarnь tyzədi, şundaj matьrьjallar вilən plan tərtinidə tə'min qьlьв turadь, şunьn ila вirgə, qumsan, təşkilatlarnьn plandan taşqarь talablərini həm вaçərədi; вenakarlik matьrьjallarь, asвaвtexnikə tavarlarь, elcav alatlarь, dyradgərlik, temircilik, cilengərlik, suv-iliktr, şunьndek janqьnqa qarşь asвaвlarnь jetkəzib beriş və satьş ycyn generalni və ajrьm şartnama və kelişimlərni tyzədi.

Benakarlik matьrьjallarь kentərəsi Θzвekistannьn 5 jыllьqь munasaвatьlə 1930 jыl fevralidə воlьв etmiş jyвilej kergazmasidə diplem вilən mukafatlanqandьr.

Kentərə, savda faalьjatь toqrьsьda Məhnət Mudafaa Şorasьnьn 29-ncь jыl 29/VIII-dagi qararьqa вenaan, apparatьnь qujьdaqь asasьь vəzifələrgə ujqunlatьв revaçlaş ycyn, ezini „STROJSNAB"qa ajlantirib qajtadan təşkil qыlьqqa kirişdi:

1. Θzвekistannьn вenakarlik matьrьjallarьqa kergən ehtьjaçьnь myəjjən qьlьв, matьrьjallarnь ymymi-dəvlət planьqa muvafьq cetdən kirtiş, tajjarlaş və tə'minlaş ycyn kalendar planlarnь tyziş.

2. Θzвekistan kystprom keperatsijasidə, şunьndek trestleşkən və sindikatleşkən sanaatda məvcyd generalnii şartnamalar asasan, Θzвekistannьn вytyn seпekarligi ycyn zaryr mahalli matьrьjallarnь tajjarlaş və mərkəzləşkən вenakarlik matьrьjallarь (siman, jaqac, temir həm вaşqalarь) satьş.

3. Cymhyrijat və mahalli əhamijətdəgi вenakarlikni plan tərtinidə tə'minlaş.

4. SSSR VSNX direktiflərigə muvafьq, вenakarlik matьrьjallarьnь saqlaşdaqь uzqan sanaat-iskələd xoçalьqьnь qajtadan qurьş.

5. „Rudmetaltərg"nin fond tutucьlar вilən tyzgən şərtnamalarьqa muvafьq işləв cьqaraturqan tavarlarnь вir çajqa toplaв, вu tavarlar вilən sanaat həm вenakarlikni tə'minləş, artьş-tyşiriş işlarini arzanlaştirib, вenakarlik matьrьjallarь saqlaşdaqь cьqьmlarnь kəmajtiriş ycyn qarsьdaqь iskələdlərni вir mərkəzgə вirlaştiriş və mexanizatsijalaş.

6. Keltirilə turqan вenakarlik matьrьjallarь ycyn havlilər qurьş.

7. Benakarlik matьrьjallarьnьn вrakerəsim у munasвə laвaratorьja sьnaqlarьnь təşkil qыlьş.

Kentərə вenakarlik matьrьjallarьnь şu iş jetkəzib вeriş ycyn ezi вilən şartnama tyzmaqan вenakar və вena saluvcь təşkilatlarnь agahlantьradьk kim, zəjlikalarnь taqdьm qыlьş və şartnama tyziş ycyn **qat'ьь myddət 15-nci maj вelgilənədir.**

„Θzвektərg" ьdarasь.

Mevəcilik və Savda Əksijəli Çəm'ijəti „Θzplodotərg" nin Təşkilat Bujurasь Θzьşç Xalq. Kemьsarləri Şorasь tamanьdan 1930 jыl 4-nci martda tasdьqlanqan Çəm'ijət Ustafьnьn § 13-gə muvafьq, Hissədarlarqa вildirədir kim, hissədarlarnьn

dəstləвki vətə'sisat ymymii məçlisləri

ş. Samarqand Θzplodotərg вenasьda (Engels kecəsi, № 3) kec saat 7-gə вelgilənədi.

DƏSTLƏBKI ymymii məçlis şu jыl 25-nci majda, tə'sisat ymymii məçlisi 28-nci majda boladь.

Dəstləвki məçlis ROZNAMASЬ:

1—Çəm'ijətnin təşkil və tə'sis etilişinin вarьşь həm Təşkilat вujurasьnьn faalьjatь toqrьsьda Təşkilat вujura daqladь. 2—Təşkilat вujura atcotьnь tekşiriş ycyn kemisijə sajlaş. 3-Nəvвətdəgi işlər.

Tə'sisat məçlisinin ROZNAMASЬ

1-Təşkilat вujura atcotьnь tekşiriş ycyn sajlanqan kemisijə daqladь. 2-Gəm'ijətni tyzilgən deв tanьş. 3-Ьdara və Revizijə kemisijəsini sajaş. 4-Kiriş вalansьnь tasdьqlaş. 5-1930—31-nci jыl ycyn malьja-eperətif planь və xaraçatlar ismetəsi, şunьndek Gəm,ijət apparatьnьn tərkiвini keriş və tasdьqlaş. 6-Nəvвətdəgi işlər.

Hissədarlar məzkyr məçlislərgə vaqtьda kelməsə, 24 saatdan son şujaq вenada ikinci məçlis tə'jin—lənib' hissədarlarnьn hər sanьda həm haqьвь hьsaвlanaçaq.

Təşkilat Bujuranin Vaqtьnca Rəjisi: MIXIN.
Təşkilət Bujura Kətiвi: ВЬВСЕNKΘ.

Θzвek Dəvlət Nəşrijatь

V. I. Lenin əsərlərinin ezвek tilidə cьqaturqan mykəmməl məçmyəsigə

Aвuna dəftəri acьldь

Bu əsərlər jaxşь qaqazda həmdə cьrajlik hərflər tyşyrilgən nəfiis muqavada вasьladь.

Əsərlərnin həçmi 25—27 çilddən ьвaratdьr.

Aвuna şərtləri

Lenin əsərlərinin mykəmməl məçmyəsi (pocta arqalь juвarьş haqьdan taşqarь) 60 som turadь. Aвuna jazdьrqan vaqtda 5 som zədətkə alьnadь. Bunьn вədəligə kejingi 2 çildi вepyl juвarьlaçaq. Qalqan çildləri esə naloz platoz (tələв alьş) tərtiвidə jollanadь (hər çild 2 s. 50 t.+jol cьqьmь).

22-nci əpreldən 5-nci majqaça (Lenin iki həftəligidə) aвunalar, Lenin əsərlərinin mykəmməl məçmyəsi haqь—60 somdan 5% iskidkə вilən qaвul qьlьnadь.

Aвunalar „Θznəşr" nin məgəzinləri, ypelnəmecinniləri və pocta вelymləridə qaвul qьlьnadь.

25, 27, 29, 1 məj.

„ΘZNƏŞR"
Aвunalar Belymi.

Θzвek Dəvlət Nəşrijatь

„ΘZNƏŞR"

22-nci əpreldən 22-nci majqaca „ΘZNƏŞR" - nin вytyn вelym və filijəlləri həm məgəzinləridə

Arzan kitaв ajlьqь

ΘTKƏZILƏDI

Həmə ədəвijat 15-dən 90 prəsəntgəcə iskidkə вilən satьladь Samarqand, Taşkənt, Qoqan, Əndiçan, Farqana, Eski Buxara, Jəni Yrgənç, Behвydil, Termiz və həttə Qorqanda.

Kitaв вazarlarь

TƏŞKIL QЬLЬNDЬ

Həmələr kitaв alьşqa!

Θzвek, taçik, qazaq, ujqur, jəhydil, rys və вaşqa tillərdə kep xьl ədəвijat вardьr.

22, 24, 27—1

Həmə təşkilatlar dьqqatьqa вildiriladirkim, SSSR VSNX hyzyridəgi „Strojoвjedinenije" nin Orta Asьja kentərəsi вundan kejin qujьdaqь ism вilən jyrgiziləçəkdir:

—) S. S. S. R.—V. S. N. X. (—

Benakarlik sanaatь və mə'dən вenakarlik matьrьjallar sanaatьnьn Bytyn ьttьfaq Birləşməsi —

„SAJUZSTROJ"

Satьş ьdarasь, Orta Asьja Ykə kentərəsi.

Kentərənin vəzifəsi: mə'dən (meniral) вenakarlik matьrьjallarьnь satьşdьr.

Telegram ycyn adres: Taşkənt, Sajuzstroj. Xatlar ycyn: Taşkənt, Sajuzstroj Orta Asьja ykə kentərəsi.

Kentərə mydiri: ƏVERBUX.

Θzвek Dəvlət Benakarlik Əksijəli Çəm'ijət

„ΘZBEKGΘSTRΘJ"

Θzвekistan dajьrasьda jəni вenakarlik işlərini вaçərədi cunancь: grəçd. ьmaratlarь, sanaat вenalarь, qьşt zavodlarьnь salьş və maxsus işlərdən: asasьь remənt, вena və ьmaratlarnь qajtadan qurьş.

Tyrli вenakərliknin iş certezlərini tyziв вerədi və hakəza.

Belymləri ezвekistanьn həmə ekryg mərkəzləridə вardьr 1930-ncь jыlda 40.000.000 somqaca işlər вaçəriləçək.

Şu çymlədən, Taşkənt okrygidə—12.000.000 somlьq. Myhimləri: „Fomin" namьda, qь ajaq kijimləri faвrikəsi, Orta Asija kem. Darьlfunun Orta As. Dənrl. Darьlfun., erkəklər ycyn Θzpedtexnikom, Işci pelitexnikym, Taxtapyldə iki merçə, Taq-geelegijə fəkyltəsi. Tikyv fəвrikəsi, Epidemijə kəsəlxanasь, SRK. aşxana вenasь, maşьna-trəktər istənsəsi.

Samarqandda

10.000.000 somlьq. Myhimləri: Θzgeskinprom kinə-fəвrikəsi, Dəvlət Tьjatrь, Hykymət вenasь, Elektr-jaruqlьq—suv mualaçaxanasь, Malьja qurslarь, Şora-fьrqa məktəвi, Pedtexnikym № 1, VPI вaş вenasь, Əgrə-institut, Maşьna-trəktər istənsəsi, Makərən fəвrikəsi

Əndiçan ekrьgidə

2.000,000 somlьq. Myhimləri: Dьjqanlar yji, Maşьna-trəkter ist.

Farqana ekrygidə—8.000.000 somlьq. Myhimləri: Fiziələgijə metedləri вilən mualaça qьlьş instityti, Xudozstva kystpromtexnikymi, sil dispənseri, Toqumacьlьq fəвrskəsi, Fəвzəyc və texuikymlər, Maşьna-trəktər ist.

Zərəfşan ekrygidə

2.000.000 somlьq. Myhimləri: Qьşlaq xoçalьd texnikymi, Pillə syriləri.

Surxan Darja ekrygidə

1.500.000 somlьq Myhimləri: Məktəв və kəsəlxana вenakarligi.

Buxara ekrygidə

2.000.000 somlьq. Myhimləri: Cylkri-tikyv fəвrikəsi, Maşьna-trəktər ist.

Qaşqa Darja ekrygidə

2.000.000 somlьq.

Çəm'ijətnin ez karxanalarь вar cunancь: Qьşt zavodlarь, ahək və gənç peclərі, dyrədgərlik məstersxəjləri və temirci—ciləugər tsexlarь вar.

Çəm'ijət ьdarasь—ş. Samarqanddadьr, Frynzə kecəsi, № 6, VSNX yji.

Telefənlər № 4—29, ymymii № 1—40.

Θz Ь Ş Ç xalq kemisərləri şorasьnьn 1930 jыl, 24-nci jənvər 3-nci san qararьqa muvafьq

вarca xususьь grəçdənlərgə

və şu çumlədən, 1929—30 ncь jыlda yj salьş ycyn tasdьqlanqan lajьhalarnь alycь kişilərgə, şunьndek məzkyr myddətdə lajьhasьz yj salqan kişilərgə **təklif qьlьnadьr kim,** ular вenakarliknin qьmatьnь вelgiləş həmdə вenakarlik matьrьjallarь sanaatьnь malьja вilən təmin qьlьş jolьda 6½ prəsəntli вədəlni hьsaвlaв cьqarьş ycyn Taşkənt Bələdijə xoçalьqьnьn texnikə вelymigə kelsinlər.

Juqarьda kersətilgən вədəl şu ıьl 15-nci majqaca kem mynəlnii Bankə kəssəsigə 1541-nci nomyr çarьь hьsaв вojьnca kirtilişi lazьm. **Bədəl kirtilgyncə вena salьş ycyn вerilgən həmmə ьcazatlar вekar hьsaвlanadь.**

Θz. ЬŞÇ Xalq Kemisarləri Şurasьnьn 1929 jыl 29-nci ektəвr 127-nci san qararьqa asasan, carvacыlьq kəperətil şirkətlərinin

Buxara Θkryg Sajuzь 1930 jыl 1-nci əpreldən

TYGƏTILDI

Nəticəli вalansьnь tyziş və aktif həm passiflani Buxara ekryginin jəni təşkil etilgən:

Vaвkənt qьşlaqьda—**Vaвkənt**, Qarakəl şəhəripə—**Qarakəl**, Eski Buxara şəhəridə—**Buxara**, Ləklək qьşlaqьda—**Ramətan**, Xajraвad və xoça Arьf qьşlaqь—**Şafьrkam Sultanaвad Rajon carvacыlьq sajuzlarьqa** tapşьrьş ycyn **G. G. Peters, V. D. Caqajda** həm **A. Bornaşəf** ortaqlardan ьвarat kemisijə tyzildi.

Buxekr carvacьlьq sajuzьqa da'valarь вolqan myəssəsə və kişilər ularnь 1930 jыl 1-nci ijyngəcə taqdьm qьlsьnlar.

Kemisijənin ədresi: ş. Eski Buxara

Kemisijə.

---

joqalqan hyççətlər toqrьsьda

„QЬZЬL ΘZBEKISTAN" həm „ΘZBEKISTƏNISKƏJƏ PIRƏVDƏ" gəzetələrinin

Ь'LAN BΘLYMIGƏ MƏ'LYM QЬLЬNЬZ

ƏDRES: Samarqand, Lenin kecəsi 23.
Telefən 3-82.

AVQAT-AZЬQ SANAATЬNЬN DƏVLƏT TRESTI

„ΘZBEKSELPROM"

FƏBRIK—ZAVODALAR

Qavuncьda--Qand zavodь, **Taşkəntdə**--Kənservə zavodь, **Samarqandda**--2-tə şinni zavodь, **Taşkəntdə**--Kənditer və təməki fəвrikələri.

Samarqand, Buxara, Taşkənt və **Qoqanda**—Mə'dən suv zavodlarь.

Şu ıьl ijyndə QAVUNCЬ istənsəsidə kənservə zavodь işgə salьnadь.

Ьdarasь: ş. Samarqand, V. S. N. X. və Trestlər Yjidə.

BU ZAVODDA: Səвzəvat, kənservələri, mevə kempetləri, və pyre—tomat işləв cьqarьlaçaq.

Belymləri: ş. Buxara, Qoqan, Taşkənt, Frynzə, Məskəvdə.

TELEFΘNLƏP: ьdara Bəjisi—418, ьstьlsalat—375, kemmerciskii Direktər—419, Ymymii—79.
BAZ—ISKƏLADIƏRI: Əndiçan, Termiz, Leningrəddə.

„ΘZBEKSELPROM".

Samarqand DƏVLƏT TЬJATRЬ 1-nci maj çymə kyni

ΘPERA VERDI **ƏJIDƏ** 7 pərdədə

Kinə-tьjatьr "Velikij nemoj" 1-nci maj вaşlaв — **GEGƏNT**

Kinə ŞARQ JULDUZЬ 1-ncь maj вaşlaв — **QACAQ ARAL**

ΘZGΘSKINPROM вildirədir kim [illegible] KYNLƏRIDƏ [illegible] вirinci dəf'ə majdanqa cьqqn

ez əməlijjatь

SONQЬ BEK

KINΘ-KƏRTINƏSI KERSƏTILƏDI

Issenərijəsini jazuvcь—*M. Rədmən,* pəstənəfkəci rezisər—*C. Sasinskii,* jardəmcьsь—*Nəsil Qanьjof,* syvrətgə aluvcь—*Verigə Dorovskii.*

Baş rellərdə: Qulamuf, Kamil Jarmətef, Syləjman Xoçalьf.